

บทที่ 3

จาก 9/11 ถึงสงครามอิรักในสังคมอเมริกัน

“เป็นเรื่องอันตรายที่จะหย่าขาดการก่อการร้ายออกจากการเมือง แต่สหรัฐอเมริกาก็ยังคงพูดเรื่องสงครามนามธรรมต่อต้านการก่อการร้าย โดยปราศจากการระบุอ้างถึงบริบทหรือประเด็นต่างๆที่แวดล้อมอยู่เบื้องหลัง” เกรแฮม อี ฟูลเลอร์¹

อดีตรองประธานสภาข่าวกรองแห่งชาติ หน่วยข่าวกรองกลางสหรัฐฯ

(Former vice chairman of the National Intelligence Council at the CIA)

อาจไม่เกินไปนักหากจะสรุปว่า สิ่งที่สังคม(โลก)ส่วนใหญ่รับรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์เมื่อวันที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 จนถึงสงครามอิรักในปี ค.ศ. 2003 คือ

“เช้าวันอังคารที่ 11 กันยายน 2001 ประมาณ 9-10:00 น. ได้มีเครื่องบินพาณิชย์พุ่งเข้าชนตึกแฝดของกลุ่มอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ และตามติดมาด้วยอาคารเพนตากอนอันเป็นที่ทำการกระทรวงกลาโหม เป็นผลให้ตึกแฝดพังราบในขณะที่เพนตากอนพังไปทั้งแถบด้านตะวันตก ผู้ก่อการร้ายครั้งนี้เป็นชาวอาหรับ 19 คน ในสังกัดอัลกออิดะฮ์ของอูซามะฮ์ บินลาดีน ผู้ก่อการร้ายหมายเลขหนึ่งที่คุกคามผลประโยชน์และความมั่นคงของสหรัฐอเมริกามากกว่า 10 ปี ผลจากการก่อวินาศกรรมวันนั้นมีผู้เสียชีวิตหลายพันคนและทรัพย์สินอีกมหาศาล ดังนั้น หลังเกิดเหตุไม่นาน ประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช (George W. Bush) ผู้นำสหรัฐอเมริกา จึงประกาศสงครามกับประเทศอัฟกานิสถานด้วยข้อหาให้ที่พักพิงแก่บินลาดีนและบริวาร หลังจากโค่นล้มรัฐบาลฏอเลียบันของอัฟกานิสถานลงได้สำเร็จ (โดยที่ยังไม่อาจได้ตัว บินลาดีน) สหรัฐอเมริกาก็หันไปยุทธการต่อต้านการก่อการร้ายไปสู่ประธานาธิบดี ชัค ดัม สุลเซ็น แห่งอิรัก ด้วยข้อหาสนับสนุนการก่อการร้ายและมีอาวุธทำลายล้างสูงไว้ในครอบครอง อันเป็นภาวะที่(อาจ)เป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐอเมริกา สหรัฐฯจึงต้องป้องกันตัวเองด้วยการร่วมมือกับมิตรประเทศ ทำการบุกยึดอิรักในวันที่ 19 มีนาคม 2003”

¹ Graham E. Fuller, "Airstrikes Aren't the Endgame," Los Angeles Times (24 August 1998).

ลักษณะเรื่องราวเช่นที่ยกมาข้างต้น คือสาระหลักของการถ่ายทอดบอกเล่าเกี่ยวกับเหตุการณ์ 9/11 ตลอดจนถึงสงครามอิรัก ในสื่อทั่วโลก เป็นเรื่องราวซึ่งมีทั้งตัวแสดง(actor) สถานที่(place) เวลา(time) ฉาก(setting) และตำแหน่งทิศทาง(orientation) อยู่ครบองค์ประกอบของเรื่องเล่าที่แพร่หลายและมีผลกระทบต่อสังคม ทั้งในแง่ของความทรงจำและการมีท่าทีหรือปฏิสัมพันธ์ตอบสนอง โดยที่รายละเอียดหรือวิธีการเล่า ก็อาจถือได้ว่าเป็นตัวอย่างหนึ่งของความรุนแรงที่แทรกซึมอยู่ในภาษา เนื่องเพราะความรุนแรงคือประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรม ที่ซึมซาบอยู่ในภาษาซึ่งทำหน้าที่เสมือนแผนที่อันเป็นสื่อกลางและให้ความรู้เกี่ยวกับความเป็นจริงผ่านทางการสื่อสารประจำวัน

ทั้งภาษาที่เป็นความรุนแรงและความรุนแรงที่เป็นภาษา อันเป็นการแสดงออกซึ่งความรุนแรงที่เพิ่มขึ้นอย่างกว้างขวางทั่วโลกนั้น ประกอบไปด้วยมิติต่างๆของความรุนแรงทั้งที่เป็นการรับรู้ (perception) การแสดงความรู้สึก (expression) เป็นวิถีทางในการได้ยินได้ฟัง (a way to be seen or heard) เป็นรูปแบบหนึ่งของการครอบงำ(a form of domination) เป็นวิธีการหนึ่งของการแบ่งแยก (a mode of discrimination) คือการขาดหายหรือตกต่ำของการสื่อสาร (a lack, absence or decline of communication) ที่ล้วนต้องพึ่งพาซึ่งกันและกัน ดังนั้นในบทนี้จึงจะทำการศึกษาว่าสื่อ(กระแสหลักสหรัฐฯ)บอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์ 9/11 และสงครามในอิรักสู่สังคมอย่างไร มีการใช้ภาษาที่สื่อแสดงความรุนแรงตลอดจนเชื่อมโยงเรื่องราวเข้าสู่ความขัดแย้งทางศาสนา หรือส่งเสริม/ลดทอนภาพลักษณ์ความรุนแรงของอิสลาม/มุสลิมหรือไม่ อย่างไร

9/11 ในสังคมอเมริกัน

เช้าวันอังคารที่ 11 กันยายน ค.ศ. 2001 ได้เกิดเหตุเครื่องบินพุ่งเข้าชนตึกคู่แฝดขนาดความสูง 110 ชั้น ของกลุ่มอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์ (World Trade Center หรือ WTC)² ในมหานครนิวยอร์ก(New York City) และที่ตึกเพนตากอน(Pentagon) อาคารทรง 5 เหลี่ยมอันเป็นที่ทำการกระทรวงกลาโหม ในกรุงวอชิงตันดีซี (Washington D.C.) ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยที่ในเวลา

08:46 น. WTC 1 ซึ่งเป็นอาคารด้านเหนือ ถูกชนที่ประมาณชั้น 95

09:03 น. WTC 2 ซึ่งเป็นอาคารด้านใต้ ถูกชนที่ประมาณชั้น 80

² มีอาคารทั้งหมด 7 หลัง ฐานอาคารเชื่อมต่อกันเป็นพลาซ่าชั้นใต้ดิน อาคารสูงสุดมีขนาด 110 ชั้น คือ WTC 1 และ 2

09:37 – 09:45 น. เกิดระเบิดขึ้นที่ปีกด้านตะวันตกของตึกเพนตากอน³

09:59 น. WTC 2 พังยุบลงหลังถูกชนประมาณ 56 นาที

10:10 น. ปีกตะวันตกของเพนตากอน ส่วนที่อยู่เหนือจุดซึ่งอ้างว่าถูกเที่ยวบินที่ 77 สลายการบินอเมริกันแอร์ไลน์พุ่งชนพังทรุดลง⁴

10:28 น. WTC 1 พังยุบลงหลังถูกชนประมาณ 84 นาที หรือ 1 ชั่วโมง 24 นาที

17:20 น. WTC 7 ซึ่งเป็นอาคารขนาด 47 ชั้นและเป็นที่ทำการหน่วยฉุกเฉินของนายกเทศมนตรีนิวยอร์กก็ยุบตัวลงภายในเวลาไม่ถึง 10 วินาที

สำนักข่าวต่างๆของสหรัฐอเมริการายงานเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน 2001 ไปในทิศทางเดียวกันว่า เครื่องโบอิง 767 สลายการบินอเมริกันแอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ 11 จากบอสตัน (Boston) ไปลอสแอนเจลิส (Los Angeles) ได้พุ่งเข้าชนอาคาร WTC 1 ด้านทิศเหนือในเวลาประมาณ 8:46 น. 18 นาทีต่อมา เครื่องโบอิง 757 สลายการบินยูไนเต็ดแอร์ไลน์ เที่ยวบินที่ 175 ในเส้นทางเดียวกัน ได้พุ่งเข้าชนอาคารด้านทิศใต้คือ WTC 2 ประมาณ 9:40 น. เครื่องโบอิง 757 เที่ยวบินที่ 77 สลายการบินยูไนเต็ดแอร์ไลน์ เส้นทางวอชิงตันดีซี-ลอสแอนเจลิส ได้พุ่งเข้าชนปีกตะวันตกของเพนตากอน ในขณะที่เครื่องโบอิง 757 เที่ยวบินที่ 93 จากนิวแวก(Newark) มุ่งหน้าไปซานฟรานซิสโก(San Francisco) ก็ตกลงแถวๆพิตส์เบิร์ก(Pittsburgh)

การพังยุบลงของอาคาร WTC 7 ถูกตัดออกจากสารบบการรายงานโดยสื่อกระแสหลักของสหรัฐอเมริกา แทบจะโดยสิ้นเชิง

ในขณะที่ภายในไม่กี่ชั่วโมงหลังการโจมตี ชื่อของ อูซามะฮ์ บินลาดีน ก็ถูกนำเสนอว่าคือผู้ต้องสงสัยอันดับหนึ่ง และด้วยเทคนิคการนำเสนอแบบตอกย้ำ ภาพของบินลาดีนจึงปรากฏ

³เฉพาะที่เพนตากอนรายงานของแหล่งต่างๆเกี่ยวกับเวลาขณะเกิดเหตุคลาดเคลื่อนอยู่ในช่วงประมาณ 8 นาที: "Timeline in Terrorist Attacks of Sept. 11, 2001," The Washington Post (12 September 2001); "Part I: Terror attacks brought drastic decision: Clear the skies," USA Today (13 August 2002); "9/11: Interviews by Peter Jennings," ABC News (11 September 2002); "Related major developments in the year since the Sept. 11 terrorist attacks," AP (19 August 2002); "The Tragic Timeline," The New York Times (12 September 2001).

⁴ Ibid.

ซ้ำแล้วซ้ำเล่าอยู่บนหน้าจอทีวีเคียงข้างภาพความเสียหายบนเกาะแมนฮัตตัน⁵ ต่อด้านล่าง (Lower Manhattan) ก่อนจะมีภาพของการให้ร้องยินดีของชาวปาเลสไตน์⁶ ผนวกเข้ามาสลับฉาก จากนั้นภายใน 1 วัน ของการเกิดเหตุ รายชื่อสล็อตอากาศส่วนหนึ่งก็ถูกเปิดเผย ไม่กี่ชั่วโมงหลังจากนั้นชื่อของมุฮัมมัด อัดด้า ก็ตามติดมาในฐานะผู้นำการก่อเหตุ ทำให้ “การยุบลง” อย่างน่าฉงนของตึกในแมนฮัตตันมีหลักฐานการกล่าวอ้างครบครันขึ้นมาทันที รายละเอียดเกี่ยวกับทีมสล็อตอากาศ 19 คน จึงถูกตีพิมพ์ขึ้นในวันที่ 14 กันยายน 2001 หรือเพียง 3 วันหลังการโจมตี⁷

ผลจากการนำเสนอของสื่อ ได้สร้างตัวเอกของเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน 2001 ขึ้น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายพระเอกได้แก่ประธานาธิบดีบุชและรัฐบาลสหรัฐฯที่มีหน้าที่พิทักษ์ความเป็นธรรม ขจัดภัยพิบัติ กับฝ่ายผู้ร้ายตลอดกาลซึ่งก็คือ บินลาดีนและอัลกออิดะห์ ที่จะต้องถูกพิชิตให้หมดสิ้น ทั้งนี้ สื่อแรกที่ขึ้นการนำเสนอแบบตีกรอบและปิดช่องทางความเป็นไปได้อื่นออกไปจนหมดก็คือ สำนักข่าวซีเอ็นเอ็น (CNN)

ทำไม CNN จึงสรุปแทบจะในทันทีหลังเกิดเหตุการณ์ไม่ทันข้ามวันว่าเป็นการก่อการร้ายฝีมือของสมาชิกกลุ่มอัลกออิดะห์?

เหตุปัจจัยทั้งในการเลือกและในวิธีการนำเสนอของ CNN (และสื่อกระแสหลักอื่นๆ) อาจเป็นได้ทั้งจากภายในและภายนอก ปัจจัยภายในก็คือทั้ง CNN และสื่อกระแสหลักในสหรัฐฯ

⁵ ส่วนหนึ่งของนครนิวยอร์ก ที่ตั้งของอาคารเวิลด์เทรดเซ็นเตอร์

⁶ จากการวิเคราะห์ของ Mark Crispin Miller ศาสตราจารย์ด้านสื่อศึกษาแห่งมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก (New York University) ภาพการให้ร้องของชาวปาเลสไตน์ดังกล่าว เป็นภาพเหตุการณ์ในขบวนแห่ศพชาวปาเลสไตน์ 9 คน ซึ่งถูกเจ้าหน้าที่อิสราเอลสังหารก่อนหน้าวินาศกรรม 9/11 หนึ่งวัน ดังนั้นการแสดงผลดังกล่าวซ้ำแล้วซ้ำเล่าโดยปราศจากการอธิบายพื้นเพเหตุการณ์ จึงเท่ากับไร้ความรับผิดชอบและเป็นการประโคมข่าวเพื่อเข้าสู่กลไกสงคราม [Robert Holloway, “Critics Praise TV Coverage of Terror in US, Warn of Rising Jingoism,” *Agence France Presse* (18 September 2001).]

⁷ รายชื่อสล็อตอากาศทั้งหมดที่เปิดเผยในวันที่ 13 กันยายน มีเพียง 18 คน แต่ในวันที่ 14 FBI แถลงเพิ่มว่ายังมี ฮานี ฮันดูร์ อีก 1 รวมเป็น 19 คน ต่อมาในวันที่ 4 ตุลาคม เมื่อบันทึกคำให้การเพื่อปิดสำนวนคดีเกี่ยวกับการพังยุบของตึก(แฝด)ของ FBI ซึ่งเขียนขึ้นเมื่อวันที่ 14 กันยายน ถูกตีพิมพ์ ญาติของผู้เสียชีวิตจากเหตุวินาศกรรมได้เรียกร้องให้ทำการสืบสวนให้ชัดเจนกว่าเดิม รัฐบาลสหรัฐฯจึงแต่งตั้งคณะกรรมการมาริการ์ 9/11 ขึ้นมาทำการสอบสวนใหม่

ติดกับความทรงจำและวิธีการนำเสนอของตัวเองเกี่ยวกับการก่อการร้าย⁸ ในขณะที่ปัจเจกภายนอก เช่นความเกี่ยวพันระหว่างโครงสร้างอำนาจทางการเมืองที่ครอบงำสื่อสหรัฐฯ ก็อาจเป็นอีกเหตุผลหนึ่ง เพราะบุคคลแรกๆในคณะรัฐบาลประธานาธิบดีบุช ที่แสดงความเชื่อมั่นว่าเป็นฝีมือของกลุ่มอัลกออิดะฮ์ ก็คือ ริชาร์ด คลาร์ก (Richard Clarke) อดีต terror czar ในรัฐบาลประธานาธิบดีบิล คลินตัน (Bill Clinton) ผู้เคยถูกปลดจากหน้าที่ในกระทรวงการต่างประเทศ (State Department) โดย เจมส์ เบคเกอร์ที่ 3 (James Baker III) ด้วยข้อหาสมคบกันปกปิดเรื่องทีอิสราเอลส่งออกเทคโนโลยีการทหารของสหรัฐฯให้กับประเทศจีน⁹ ส่วนอีกบุคคลสำคัญที่ร่วมสร้างกระแสมายาคติเรื่องอัลกออิดะฮ์ในวันนั้นก็คือ จอร์จ เทนเน็ต (George Tenet) ผู้อำนวยการซีไอเอ (Director of the Central Intelligence Agency) ที่น่าจะถูกไล่ออกตั้งแต่วันเกิดเหตุ แต่ก็ยังอยู่ในตำแหน่งต่อมาได้จนถึงเดือนมิถุนายน 2547 ก่อนที่จะชิงลาออกล่วงหน้าการตีพิมพ์รายงานของคณะกรรมการวุฒิสภาด้านการข่าวกรอง (Senate Intelligence Committee) ที่ประจานถึงความบกพร่องล้มเหลวทั้งของเขาและหน่วยงาน

⁸ เมื่อสิ้นสุดสงครามเย็น “ศัตรู” ในสายตาและการรังสรรค์ของสหรัฐอเมริกา ก็คือ “อาหรับมุสลิม” และนับจากเกิดเหตุจับตัวประกันในอิหร่าน มายาคติเกี่ยวกับศัตรูแบบครูเสดก็เหมือนจะเด่นชัดในความทรงจำมากขึ้น สื่อสหรัฐฯ จึงเน้นย้ำการนำเสนอเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นเกือบทั้งหมดในตะวันออกกลาง แอฟริกา และในทุกที่ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับผลประโยชน์ของสหรัฐฯ ให้กับ “มุสลิมหัวเคร่งครัด (Muslim Fundamentalist)” กลุ่มต่างๆ ตราบจนอัลกออิดะฮ์ ซึ่งเป็นผลงานการปลุกปั้นของซีไอเอ เริ่มหันปลายหางกลับมาที่สหรัฐอเมริกา เป้าหมายการรายงานก็ดูจะหยุดอยู่ที่อัลกออิดะฮ์เป็นลำดับแรก ไม่ว่าจะเหตุการณ์นั้นจะเป็นแค่ความเชื่อที่ยังไม่มีหลักฐานพิสูจน์ชัดเช่นกรณีการระเบิดสถานทูตสหรัฐฯในแทนซาเนีย (Tanzania) และเคนยา (Kenya) และการระเบิดเรือ USS Cole ในน่านน้ำประเทศเยเมน (ไม่มีแม้กระทั่งการตั้งคำถามว่าทำไมเรือรบสหรัฐฯจึงไปปรากฏที่นั่น) หรือที่พิสูจน์ได้แล้วว่าเป็นฝีมือของ ‘คนใน’ เช่นกรณีการระเบิดอาคารที่ทำการรัฐในโอคลาโฮมาซิตี (Oklahoma City) และกรณีเหตุระเบิดในช่วงกีฬาโอลิมปิกที่เมืองแอตแลนต้า (Atlanta) ก็ตาม

⁹ Webster Griffin Tarpley, *9/11 Synthetic Terror: Made in USA* (CA: Progressive Print), p.19.

ในตอนเช้าวันที่ 11 กันยายน ขณะที่คนในทำเนียบขาวกำลังวิตกว่าจะถูกโจมตีเป็นราย ถัดไป เจ้าหน้าที่ระดับสูงคนแรกที่ประกาศว่า “นี่คืออัลกออิดะฮ์! (This is Al Qaeda!)”¹⁰ และ “นี่ คือการโจมตีของอัลกออิดะฮ์ พวกเขาชอบโจมตีในเวลาเดียวกันพร้อมๆกัน มันอาจจะยังไม่จบแค่นี้ (It's an al Qaeda attack and they like simultaneous attacks. This may not be over.)”¹¹ ก็ คือ ริชาร์ด คลาร์ก แม้ในขณะที่เดินจากศูนย์การประชุมในทำเนียบขาว (the White House Secure Videoconferencing Center) เข้าไปยังศูนย์ปฏิบัติการฉุกเฉินทำเนียบประธานาธิบดี (the Presidential Emergency Operation Center) คลาร์กก็ยังพรับปากกับตัวเองว่า “นี่เป็น ‘การโจมตี ครั้งใหญ่ของอัลกออิดะฮ์’ เราได้รับการเตือนแล้วว่ามันกำลังจะเกิดขึ้นและจะใหญ่กว่าที่เรา จินตนาการไว้ เกือบถึงขั้นอาวุธนิวเคลียร์ (This was the ‘Big al Qaeda Attack’ we had warned was coming and it was bigger than almost anything we had imagined, short of a nuclear weapon.)”¹² และต่อมาเมื่อ WTC 7 พังยุบลงอย่างไม่คาดคิดในเวลาประมาณ 17:20 น. ก็เป็น คลาร์กอีกเช่นกันที่ระบุในการประชุมทางวิดีโอว่า “โอเค เราทุกคนต่างก็รู้ว่านี่เป็นฝีมืออัลกออิดะฮ์ เอฟบีไอกับซีไอเอจะสืบสวนคดีนี้ แล้วดูสิว่าผมพูดถูกไหม เราต้องการความจริงแต่ในตอนนี สันนิษฐานสรุปกันไปก่อนว่าเป็นอัลกออิดะฮ์ (Okay, we all know this was al Qaeda. FBI and CIA will develop the case and see if I'm right. We want the truth but, in the meantime, let's go with the assumption it's al Qaeda)”¹³ แล้วข้อสรุปจากการสันนิษฐานและความเชื่อ ของคลาร์ก ก็กลายเป็นสมมติฐานเบื้องต้นสำหรับคนอื่นๆในทำเนียบขาว ในการไต่สวนกรณี 11 กันยายน ของคณะกรรมการ 9/11 และการนำเสนอของสื่อมวลชนสหรัฐฯ¹⁴

¹⁰ “A Nation Challenged: The Response; Planning for Terror but Failing to Act,” *The New York Times* (30 December 2001):Section 1 A, p.1.

¹¹ Richard A. Clarke, *Against All Enemies* (New York: The Free Press, 2004), p. 2.

¹² Ibid., p.17.

¹³ Ibid., p. 23.

¹⁴ สิ่งที่ไม่ควรมองข้าม ในฐานะข้อมูลชี้้นำความเชื่อเรื่องอัลกออิดะฮ์ ก็คือ คำกล่าวของ ประธานาธิบดีบุชต่อชาวอเมริกันที่กำลังตกตะลึงกับภาพเครื่องบินชนตึกแฝดเมื่อเวลา 9:30 น. ว่า เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น “. . .เห็นได้ชัดว่าเป็นการก่อการร้ายโจมตีประเทศของเรา. . .การก่อการร้ายต่อ ชาติเราจะต้องไม่คงอยู่(. . .an apparent terrorist attack on our country. . .Terrorism against

ส่วน จอร์จ เท็นเนท เมื่อถูกประธานาธิบดีบุชถามความคิดเห็นในการประชุมฉุกเฉินทางวิดีโอร่วมกับทีมเจ้าหน้าที่ระดับสูงหลังการถล่มของตึกเวิลด์เทรด ว่าเขาคิดว่าใครเป็นคนทำ ผู้อำนวยการซีไอเอก็ตอบด้วยความเชื่อมั่นที่ยังไม่มีพยานหลักฐานใดๆรองรับว่า “ผมเชื่อว่าเป็นอัลกออิดะฮ์ครับท่าน พวกเรากำลังประเมินสถานการณ์อยู่ แต่มันดูเหมือน รู้สึกเหมือน และได้กลิ่นเหมือนอัลกออิดะฮ์ (Sir, I believe it's al Qaeda. We are doing the assessment, but it looks like, it feels like, it smells like Al Qaeda.)”¹⁵

มีรายงานว่าก่อนเข้านอนในทำเนียบขาวคืนนั้น ประธานาธิบดีบุชได้เขียนบันทึกลงในไดอารี่ว่า “เพิร์ลฮาร์เบอร์แห่งศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นวันนี้ เราคิดว่าเป็นฝีมืออุซามะฮ์ บินลาดีน (The Pearl Harbor of the 21st century took place today, we think it's Osama bin Laden)”¹⁶ และในวันที่ 13 กันยายน เจ้าหน้าที่ระดับสูงคนแรกของทำเนียบขาวที่ออกมายืนยันความเชื่อมั่นต่อสาธารณชนว่าเป็นฝีมืออัลกออิดะฮ์ของอุซามะฮ์ บินลาดีน ก็คือพลเอกคอลลิน เพาเวลล์ (Colin Powell) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ต่อมาในวันที่ 16 กันยายน จอร์จ ดับเบิลยู บุช ก็ประกาศว่า “ครูเสด สงครามต่อต้านการก่อการร้ายนี้คงจะใช้เวลาไม่น้อย และปวงชนชาวอเมริกันจะต้องอดทน ผมจะอดทน (This crusade, this war on terrorism is going to take a while. And the American people must be patient. I'm going to be patient)”¹⁷

น่าสนใจว่าประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกา มองวินาศกรรม 9/11 เสมือนเป็นเพิร์ลฮาร์เบอร์ และมองมาตรการตอบโต้ด้วย “สงครามต่อต้านการก่อการร้าย” ที่ตัวเองประกาศออกไปในวันเดียวกัน ว่าคือ “ครูเสด”

our nation will not stand.)” และเป็นคำกล่าวหลังจากออกจากห้องเรียนที่ซาราโซต้า(Sarasota) ก่อนจะแถลงปิดท้ายที่ทำเนียบขาวในเวลา 20:30 น. ย้ำว่าเป็นการก่อการร้ายของปีศาจที่เกลียดชังเสรีภาพอันยิ่งใหญ่ของสหรัฐอเมริกา [ดูแถลงการณ์ทั้งหมดของทำเนียบขาวเมื่อวันที่ 11 กันยายน 2001 ได้ใน ผนวก ข]

¹⁵ James Bamford, *A Pretext for War: 9/11, Iraq, and the Abuse of America's Intelligence Agencies* (New York: Doubleday, 2004), p. 91.

¹⁶ Ibid., p. 92; Dan Balz and Bob Woodward, “America's Chaotic Road to War (Part I: Sept.11),” *The Washington Post* (26 January 2002):A.01.

¹⁷ George W. Bush, “Remarks by the President Upon Arrival,” *Office of the Press Secretary* (16 September 2001).

กรณีเพิร์ลฮาร์เบอร์¹⁸ จากข้อสรุปของคณะกรรมการบริหารกองทัพบก (Army board) ในปี 1944 และจากเอกสารต่างๆ รวมทั้ง The McCollum Memo ที่ declassified ในปี 1994 ยืนยันว่า ทางทำเนียบขาวไม่เพียงรู้ล่วงหน้าว่าจะมีการโจมตีเกิดขึ้น รู้แน่ว่ากองเรือญี่ปุ่นอยู่ที่ไหน

¹⁸ อดีตประธานาธิบดีแฟรงก์ลิน ดีลาโน รูสเวลท์ (Frankling Delano Roosevelt) ทางหนึ่งต้องการทำสงครามเพื่อหยุดฮิตเลอร์และแสดงแสนยานุภาพทางทหาร อีกทางหนึ่งต้องการทำสงครามเพื่อแสดงและเปลี่ยนปิดภาวะตกต่ำทางเศรษฐกิจที่รุมเร้าต่อเนื่องมาตั้งแต่เกิด Great Depression แต่เพราะขาดแรงสนับสนุนจากภาคประชาชนซึ่งกำลังดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด ดังนั้น ประธานาธิบดีรูสเวลท์ จึงสั่งจมเรือรบเยอรมันนี้หลายลำในมหาสมุทรแอตแลนติกเพื่อยั่วยุฮิตเลอร์ให้โจมตีสหรัฐฯ แต่ไม่เป็นผล สหรัฐฯจึงจำเป็นต้องสร้างศัตรู เพราะถ้าอเมริกันชนไม่เต็มใจก่อสงครามโจมตีศัตรู ก็จำเป็นที่จะต้องมีการโจมตีอเมริกา ดังนั้นเมื่อญี่ปุ่นทำสัญญาไตรภาคีกับอิตาลีและเยอรมนี โอกาสและช่องทางในการบีบคั้นญี่ปุ่นให้ก่อสงครามกับสหรัฐฯก็เปิดกว้างขึ้นแรกก็ด้วยการใช้ข้ออ้างเรื่องญี่ปุ่นทำสงครามมหาเอเชียบูรพา ประกาศห้ามทำการค้า (embargo) เหล็กและน้ำมันกับญี่ปุ่น ส่งผลให้ญี่ปุ่นที่จำเป็นต้องใช้น้ำมันมุ่งหวังที่จะครอบครองแหล่งน้ำมันและทรัพยากรธรรมชาติของอินโดนีเซีย และในภาวะที่ยุโรปกำลังพัวพันกับการรบ ชั่วอำนาจหนึ่งเดียวในแปซิฟิกที่จะหยุดญี่ปุ่นจากการบุกยึดบริษัทอีสต์ อินดีส์ (the East Indies) ของดัทช์หรือฮอลแลนด์ที่เป็นเจ้าอาณานิคมบริเวณนี้ได้ก็คือสหรัฐฯ ประธานาธิบดีรูสเวลท์ จึงเริ่มหมกตมแรกด้วยการเคลื่อนกองเรือแปซิฟิกจากซานดิเอโก (San Diego) ไปยัง เพิร์ลฮาร์เบอร์ อันเป็นก้าวแรกสุดในการสกัดขวางโครงการแผ่ขยายจักรวรรดิ “แหล่งทรัพยากรทางใต้ (southern resource area)” ของญี่ปุ่น ทำให้ญี่ปุ่นไม่มีทางเลือกอื่นนอกจากกำจัดเครื่องกีดขวางซึ่งก็คือกองเรือสหรัฐฯที่เพิร์ลฮาร์เบอร์

เพื่อสร้างความโกรธแค้นให้กับคนอเมริกันมากที่สุด รูสเวลท์ต้องการการโจมตีครั้งแรกที่ชด้างและนองเลือดที่สุดจากญี่ปุ่น แต่ขณะเดียวกันก็ต้องให้ดูเหมือนกับการโจมตีแบบลอบกัดที่ญี่ปุ่นเคยทำกับรัสเซียมากที่สุดด้วย ดังนั้นรูสเวลท์และพวกจึงต้องทำให้แน่ใจว่าผู้บัญชาการรบในฮาวาย ทั้งนายพลชอร์ต (General Short) และ พลเรือเอกคิมเมล (Admiral Kimmel) อยู่ในสภาพหูหนวกตาบอดทั้งเรื่องตำแหน่งและเป้าประสงค์ต่างๆของกองเรือญี่ปุ่น เพื่อจะได้ตกเป็นแพะรับบาปจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น (เมื่อไม่กี่ปีที่ผ่านมาสภาพของเกรสเพิ่งเปลี่ยนความผิดและคืนชั้นยศให้กับนายพลทั้ง 2 หลังจากที่ทั้งคู่ได้ถึงแก่กรรมไปแล้ว) [Mark Emerson Willey, *Pearl Harbour: Mother of All Conspiracies* (PA: Xlibris Corporation, 2000).]

และมุ่งหน้าไปที่ใด หากยังวางแผนการกระตุ้นญี่ปุ่นให้โจมตีสหรัฐอเมริกาไว้ตั้งแต่เดือนตุลาคมปี ค.ศ. 1940 ด้วย

การเปรียบเทียบกรณี 9/11 กับเพิร์ลฮาร์เบอร์ ของประธานาธิบดีบุช สอดคล้องนัยเหล่านี้ ด้วยหรือไม่ เพราะมีหลักฐานยืนยันว่าทำเนียบขาวได้รับการเตือนเกี่ยวกับการโจมตีวันที่ 11 กันยายนล่วงหน้าแล้วเช่นกัน ในขณะที่ รูปแบบการโจมตีตึกเวิลด์เทรดด้วยเครื่องบินพาณิชย์และ มีดคัตเตอร์ โดยฝีมือชาวตะวันออกกลาง ก็อาจเป็นโครงเรื่อง(plot)ที่มีการกำหนดไว้ก่อนเช่นเดียวกับ(หรือมากกว่า)เมื่อครั้งเพิร์ลฮาร์เบอร์ เพราะมีรายงานว่าทางกองทัพสหรัฐฯเคยตั้งหน่วยงาน เฉพาะกิจภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงกลาโหมและซีไอเอ ให้ทำการศึกษาและสร้าง “แผน ก่อการร้ายที่สมบูรณ์แบบ (the perfect terrorist plan)” (ที่มีตึกเวิลด์เทรดเป็นเป้าหมาย และมี เครื่องบินพาณิชย์กับมีดคัตเตอร์เป็นอาวุธ) ขึ้นมาตั้งแต่ปี ค.ศ 1976¹⁹ ในขณะที่รายงานปี ค.ศ. 2000 ของโครงการเพื่อศตวรรษใหม่แห่งอเมริกัน(The Project for the New American Century) ที่ก่อตั้งเมื่อปี ค.ศ. 1997 ก็ระบุว่า “กระบวนการแห่งการปฏิรูปแปรเปลี่ยน ถึงแม้จะนำมาซึ่งการ เปลี่ยนแปลงในลักษณะปฏิวัติ ก็คงจะใช้เวลานาน เพราะขาดบางเหตุการณ์ซึ่งหายนระรุนแรง พอที่จะเป็นตัวเร่ง บางเหตุการณ์เช่นเพิร์ลฮาร์เบอร์ครั้งใหม่ (the process of transformation, even if it bring revolutionary change, is likely to be a long one, absent some catastrophic and catalyzing event—like a new Pearl Harbor.)”²⁰ โดยที่หนึ่งในผู้ร่วมโครงการจัดทำรายงาน คือ Dov Zakheim อดีต CEO ด้านต่างประเทศของ System Planning Corporation บริษัทผู้ผลิต อุปกรณ์ควบคุมการบินจากระยะไกล ได้รับการแต่งตั้งเป็นปลัดกระทรวงกลาโหมและผู้ควบคุม ระบบอัตโนมัติของเพนตากอน (Undersecretary of Defense and Comptroller of the Pentagon) โดยประธานาธิบดีบุช เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2001

¹⁹ Greg Szymenski, “The Perfect Terrorist Plan to Level the Twin Towers Created in 1976,” American Free Press (21 March 2004). [ผู้อำนวยการ CIA ตั้งแต่ พฤศจิกายน 1975 ถึง มกราคม 1977 ก็คือ George H. W. Bush.]

²⁰ PNAC, Rebuilding America's Defenses: Strategy, Forces, and Resources For a New Century (DC: The Project for the New American Century, 2000), p. 51.

ส่วนกรณีสงครามครูเสด เมื่อสันตะปาปาเออร์บันที่ 2 (Pope Urban II) ประกาศทำสงคราม ครูเสดครั้งแรกในวันที่ 25 พฤศจิกายน ค.ศ. 1095²¹ ด้วยข้ออ้างเพื่อปลดปล่อยเยรูซาเล็ม อันเป็นดินแดนศักดิ์สิทธิ์ของทั้งยูดาห์ คริสต์ อิสลาม ออกจากการปกครองกว่า 460 ปีของมุสลิม นั้น ยุโรปกำลังอยู่ในภาวะระส่ำ ศาสนจักรมีอำนาจเหนืออาณาจักร ความรุนแรงคือหัวข้อปกติของการสนทนาและปฏิบัติ ผู้คนอดอยากแร้นแค้น การรีดนาทาเร้นโดยชนชั้นศักดินาเป็นสิ่งปกติ ในขณะที่ชนชั้นพ่อค้าจากโรมก็ประสบภาวะขาดทุน เนื่องจากไม่สามารถตัดผ่านตะวันออกกลางไปทำการค้าด้านมหาสมุทรอินเดียได้สะดวก ศาสนจักรจึงปลุกเร้าระดมพลด้วยการสร้างกระแสความเกลียดชัง ป่าวข่าวเรื่องสุสานพระเยซู และเรื่องชาวคริสต์ที่ไปพำนักรอวันโลกแตกอยู่ในปาเลสไตน์ไม่มีเสรี ภาพในการแสวงบุญ เป็นข้ออ้างในการทำสงครามเพื่อปลดปล่อยปาเลสไตน์ โดยมีการลบล้างบาปและสรรวสวรรณคดีอันสถาพร ตลอดจนการพ้นจากข้อฟ้องร้องเรื่องหนี้สินทั้งหมดเป็นรางวัล

ทั้งเฟิร์ลฮาเบอร์และครูเสด เกิดขึ้นจากฐานปัญหาทางอำนาจและเศรษฐกิจ เป็นการก่อสงครามเพื่อสร้างความมั่งคั่งของคนบางกลุ่ม ครูเสดใช้คำอ้างเรื่องชาวคริสต์ถูกกดขี่จากการไปแสวงบุญเป็นเหตุในการก่อสงคราม เฟิร์ลฮาเบอร์ถูกใช้เป็นข้ออ้างที่ฐานทัพถูกโจมตีเป็นเหตุในการเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ 2 ความแตกต่างระหว่างกรณีเฟิร์ลฮาเบอร์กับครูเสด อยู่ที่ เฟิร์ลฮาเบอร์ไม่มีเหตุอ้างบริบทหรือสร้างเงื่อนไขทางศาสนา แต่ครูเสดมี ในขณะที่เหตุการณ์ 9/11 ต่อเนื่องไปถึงสงครามในอิรัก ไม่เพียงเกี่ยวเนื่องกับภาวะเศรษฐกิจ การสะสมความมั่งคั่งและขยายอำนาจทางการเมืองการทหาร หากยัง(ถูก)โยงใยเข้ากับเงื่อนไขบริบททางศาสนาอย่างมีนัยสำคัญ

ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยู บุช มีความเชื่อมาตั้งแต่ต้นว่าตำแหน่งประธานาธิบดีที่ได้มานั้นพระผู้เป็นเจ้าทรงมอบหมายและแต่งตั้งให้ ซึ่งก็เป็นความเชื่อที่ไม่ต่างจากบรรดาผู้นำศาสนจักรในยุคกลางแต่อย่างใด และในการกล่าวสาบานตนเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 20 มกราคม ค.ศ. 2005 จอร์จ ดับเบิลยู บุช ก็ได้อ้างอิงคัมภีร์ไบเบิล 13 ครั้ง²² กล่าวถึงพระผู้เป็นเจ้า 4 ครั้ง พระเยซู 3 ครั้ง ใช้คำว่าอิสรภาพ(freedom) 28 ครั้ง เสรีภาพ(Liberty) 16 ครั้ง โดยที่ก่อนหน้านั้น ในการกล่าวปราศรัยหาเสียงที่ศูนย์ประชุมพรรครีพับลิกันเมื่อ

²¹ Karen Armstrong, Holy War: The Crusades and Their Impact on Today's World (New York: Anchor Books, 2001), p. vii.

²² Matthew Rothschild, "The Hidden Passages in Bush's Inaugural Address," The Progressive (21 January 2005).

วันที่ 2 กันยายน ค.ศ. 2004²³ บุษได้ย้ำว่าไม่มีสิ่งใดจะหยุดยั้งเราได้(nothing will hold us back) ถึง 4 ครั้ง นอกจากนี้ ในการประชุมกับคณะรัฐมนตรีปาเลสไตน์ เมื่อเดือนมิถุนายน ค.ศ. 2003 ประธานาธิบดีบุชยังกล่าวด้วยว่า "ผมได้รับมอบหมายหน้าที่จากพระเจ้า พระองค์ทรงตรัสว่า จอร์จ จงไปต่อสู้กับพวกผู้ก่อการร้ายในอัฟกานิสถาน และผมก็ทำ จากนั้นพระองค์สั่งว่า จอร์จ จงโค่นล้มทรราชย์ในอิรัก... ซึ่งผมก็ทำ และคราวนี้เป็นอีกครั้ง ที่ผมรู้สึกพระเจ้าผู้เป็นเจ้าทรงมีวามจะให้ผม 'ทำให้ชาวปาเลสไตน์มีรัฐของเขา ให้ชาวอิสราเอลมีความมั่นคง และตะวันออกกลางมีสันติภาพ' และโดยบัญชาของพระเจ้าผู้เป็นเจ้า ผมจะทำตามนั้น (I'm driven with a mission from God. God would tell me, "George, go and fight those terrorists in Afghanistan." And I did, and then God would tell me, "George, go and end the tyranny in Iraq ..." And I did. And now, again, I feel God's words coming to me, "Go get the Palestinians their state and get the Israelis their security, and get peace in the Middle East." And by God I'm gonna do it.)"²⁴

การเปรียบเทียบสงครามต่อต้านการก่อการร้ายกับครูเสด จึงมีนัยแห่งการยืนยันความเชื่อดังกล่าวมากกว่าจะเป็นเพียงแค่การ 'ปลั่งปาก' สะท้อนความทรงจำเกี่ยวกับสงครามครูเสดของสังคมตะวันตกโดยทั่วไป เพราะแม้แต่คอลลิน เพาเวลล์ก็ยังยืนยันคำว่า "ครูเสด" ของประธานาธิบดีบุชไปใช้อธิบายสงครามต่อต้านการก่อการร้าย ในการให้การกับคณะกรรมการ 9/11 เมื่อเดือนมิถุนายน 2004²⁵

บรรดาประธานาธิบดีสหรัฐอเมริกาที่ผ่านมา แม้จะไม่เคยปรากฏว่ามีใครแสดงความเชื่อมั่นในสถานภาพประธานาธิบดีในลักษณะ(อ้างอิงศาสนา)เช่นเดียวกับ จอร์จ ดับเบิลยู บุช แต่ทุกคนล้วนเอ่ยอ้างถึงพระเจ้าผู้เป็นเจ้าในการกล่าวสุนทรพจน์หรือคำปราศรัย หรืออย่างน้อยก็ขอให้พระองค์ทรงอำนวยพรส่งเสริมอเมริกา(God Bless America) และตลอดประวัติศาสตร์การสร้างและดำรงความเป็นชาติ สหรัฐอเมริกาก็ก่อความรุนแรงโดยรัฐในรูปของสงครามและการก่อการ

²³ "Text of Bush's RNC Speech," The Associated Press (2 September 2004).

²⁴ "God told me to invade Iraq, Bush tells Palestinian Ministers," BBC (6 October 2005).

²⁵ "Report: Bush Agreed on Sept. 10 to attack the Taliban," Democracy Now (24 March 2004).

ร้ายทั้งทางตรงและทางลับมาโดยตลอด แต่พฤติกรรมทำนองนี้ ไม่ถูกสื่อกระแสหลักในสหรัฐฯ นำเสนอว่ามีศาสนาเป็นแรงบันดาลใจ หรือกระทำไปบนฐานความเชื่อทางศาสนา

ในทางตรงกันข้าม เมื่อใดที่ “ศัตรู” ในสายตาของสหรัฐฯ เป็น “มุสลิม” การนำเสนอ เชื่อมโยงให้เป็นเรื่องที่มีศาสนาเป็นแรงบันดาลใจก็มักเกิดขึ้น รวมทั้งในกรณี 9/11

ประมาณสัปดาห์ที่ 3 เดือนกรกฎาคม 2004 เกือบ 3 ปีเต็มหลังเหตุวินาศกรรม ทาง การ สหรัฐอเมริกาก็เปิดเผยผลสอบของคณะกรรมการ 9/11 ต่อสาธารณชนเป็นครั้งแรก แต่รายงาน การสอบสวนจำนวน 585 หน้ากระดาษ ซึ่งถือเสมือนหนึ่งบันทึกทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นทางการของเหตุการณ์ 9/11 แม้จะให้ข้อมูลโยงใยความเป็นมาของอุซามะฮ์ บินลาดีนและ เครือข่ายอัลกออิดะฮ์ ตลอดจนแผนยุทธศาสตร์การรับมือในอนาคตได้มากมาย แต่กลับมี รายละเอียดเกี่ยวกับตัวเหตุการณ์ 9/11 น้อยกว่าที่ควรจะเป็น และยังก่อให้เกิดคำถามเกี่ยวกับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอีกหลายประเด็น ทั้งในส่วนของผู้ปฏิบัติการ เวลา อาวุธ(เครื่องบิน) และ อาคาร(ทั้งเวิลด์เทรดและเพนตากอน)

กลุ่มผู้ปฏิบัติการก่อวินาศกรรม ทั้งที่ปรากฏเป็นข่าวในช่วงเกิดเหตุและที่ได้รับการ กล่าวอ้างอิงยืนยันในรายงานของคณะกรรมการ 9/11 มีทั้งสิ้น 19 คน ทั้งหมดเป็นชาวอาหรับ (มุสลิม) และใน 19 คนนี้ 16 คน ถือสัญชาติซาอุดีอาระเบียหรือเคยใช้หนังสือเดินทางของ ซาอุดีอาระเบีย ส่วนอีก 3 คน เป็นชาวอียิปต์(ออตต้า) เลบอนนอน(ญูรราฮ์) และสหรัฐอเมริกา อิมิเรตส์(อัลเซฮี) แต่กลุ่มผู้ที่ถูกกล่าวหาเหล่านี้ กลับไม่ปรากฏชื่ออยู่ในรายนามผู้โดยสารของ เครื่องบินที่ถูกจี้ทั้ง 4 ลำ

ในรายชื่อผู้โดยสารทั้งหมดที่ซีเอ็นเอ็นและสำนักข่าวต่างๆนำมาเปิดเผย แม้จะมีความ ต่างเล็กน้อยในเรื่องจำนวน(ที่นับซ้ำเพราะสะกดผิดไปหนึ่งหรือสองตัวอักษร) แต่ทุกรายงานไม่ ปรากฏว่ามีชื่อชาวอาหรับทั้ง 19 คนอยู่ในรายนามผู้โดยสารของเที่ยวบินที่เข้าปฏิบัติการโจมตีทั้ง 4 ลำ โดยเฉพาะ มุฮัมมัด ออตต้า ที่ได้ชื่อว่าเป็นผู้นำการก่อการร้าย และมีภาพปรากฏในหน้าจอ ของสนามบินตามคำอ้างของคณะกรรมการ 9/11²⁶ ก็ไม่ปรากฏว่ามีชื่ออยู่ในรายนามผู้โดยสาร เที่ยวบินที่ 11 แต่อย่างใด

²⁶ คณะกรรมการ 9/11 อ้างว่ามีภาพสลัดอากาศ 4 คนถูกบันทึกไว้ในกล้องวิดีโอของ สนามบิน 2 แห่งคือ สนามบินพอร์ทแลนด์ (Portland Jetport) ในมลรัฐเมน(Maine) และ สนามบินดัลเลส (Dulles International Airport) ในมลรัฐเวอร์จิเนีย-วอชิงตันดีซี แต่ภาพของสลัด อากาศที่เผยแพร่โดย FBI กลับยังก่อให้เกิดคำถามมากขึ้น เพราะภาพของออตต้าและอัลโอมารี ที่

ยิ่งกว่านั้น มีหลักฐานชัดเจนว่าสลัดอากาศ 19 คนที่ถูกกล่าวอ้างถึงนั้น อย่างน้อย 7 คนยังมีชีวิตอยู่²⁷ โดย 1 ใน 2 คนที่น่าจะเสียชีวิตในเที่ยวบินที่ 93 ซึ่งตกที่เพนซิลวาเนีย ได้ให้สัมภาษณ์เดวิด แฮร์ริสัน(David Harrison) จาก เดอะ เทเลกราฟ(the Telegraph)²⁸ ว่าเขาไม่เคยแม้แต่จะรู้จักเพนซิลวาเนียมาก่อนอย่างไรว่าจะไปตายอยู่ที่นั่น ในขณะที่ทางสำนักข่าวเอพีก็รายงาน ว่า วาลิด อัลเชฮีรี ซึ่งน่าจะเสียชีวิตไปกับเที่ยวบินที่ 11 ได้ติดต่อสถานทูตสหรัฐอเมริกาในมอริออคโคประมาณ 2 สัปดาห์หลังเหตุการณ์ 9/11²⁹ แต่รายงานการสอบสวนของคณะกรรมการ 9/11 ที่ตีพิมพ์หลังเหตุการณ์ร่วม 3 ปี กลับยืนยันยืนยันว่า อัลเชฮีรี คือผู้ที่ใช้มีดแทงหนึ่งในพนักงานต้อนรับบนเครื่อง ก่อนที่เที่ยวบินที่ 11 จะพุ่งชนอาคารด้านเหนือ (WTC 1)

มีรายงานว่ามุฮัมมัด อัดด้า ซึ่งคณะกรรมการบอกว่าเป็นผู้นำการก่อเหตุ และเป็นมุสลิมที่เคร่งครัดผู้พร้อมที่จะกลับไปหาพระเจ้าผู้เป็นเจ้าของเวลา นั้น แท้จริงแล้วเป็นคนที่ชอบดื่มเหล้า กินเนื้อหมู และเที่ยวบาร์ระบำเปลื้องผ้า แต่คณะกรรมการ 9/11 ไม่เพียงบอกว่า อัดด้า

สนามบินพอร์ทแลนด์ก่อนบินไปบอสตัน เพื่อต่อเครื่องเที่ยวบินที่ 11 นั้น แสดงเวลาซ้อน 2 ครั้ง และเสื้อผ้าที่ทิ้ง 2 สวมก็เป็นชุดลำลองไม่ใช่ชุดสุทศผูกเน็กไทตามคำให้การของเจ้าหน้าที่เชคอิน ส่วนภาพของคอลลิด อัลมิดฮาร์(Khalid al-Mihdhar) กับ มาญิด โมกิด(Majed Moqed) ไม่ปรากฏทั้งหมายเลขกล่องและวันเวลาที่บันทึก แต่สิ่งที่เห็นชัดเจนในภาพคือเครื่องตรวจจับวัตถุระเบิดหรือ CTX ซึ่ง ณ วันที่ 11 กันยายน 2544 ยังไม่มีติดตั้ง นอกจากนี้ ลักษณะของแสงและเงาที่ปรากฏในภาพ ก็ไม่น่าจะเป็นแสงและเงาที่เกิดในเวลา 7:18 น. (ตามคำชี้แจงในรายงาน) ซึ่งห่างจากเวลาพระอาทิตย์ขึ้นในวันนั้นเพียง 32 นาที แต่เวลาที่บันทึกน่าจะเป็นช่วงประมาณ 11:30-14:30 น. มากกว่า รายละเอียดการวิเคราะห์เรื่องภาพ และ เสียงของสลัดอากาศจากเทปบันทึกการติดต่อกับหอคอบคุมสามารถหาได้จากหน้าเว็บไซต์เช่น <http://www.vialls.com/lies911/lies.htm>

²⁷ Wail M. Alsheri, Walid M. Alsheri, Abdulaziz Alomari (flight 11), Mohan Alsheri (flight 175), Salem Alhazmi (flight 77), Saeed Alghamdi, and Ahmed Alnami (flight 93)

²⁸ David Harrison, "Revealed: The Men with Stolen Identities," *The Telegraph* (23 September 2001).

²⁹ Thierry Meyssan, *9/11: The Big Lie* (London: Carnot, 2002), p. 54; "Hijack 'Suspects' Alive and Well," *BBC* (23 September 2001); "FBI Chief Raises New Doubts over Hijackers' Identities: Investigation," *Los Angeles Times* (21 September 2001).

เป็นคนที่เคร่งศาสนาจนถึงขั้น “คลั่งไคล้” หากยังอ้างด้วยว่าทางคณะกรรมการเองก็ไม่พบคำอธิบายที่น่าเชื่อถือใดๆว่าก่อนหน้านั้น(เดือนสิงหาคม)ออตต้ากับสลัดอากาศคนอื่นๆไปลาสเวกัสทำไม สื่อกระแสหลักในสหรัฐปล่อยให้เรื่องขัดแย้งกันอย่างชัดเจนนี้ผ่านไปโดยไม่ตั้งข้อสงสัยใดๆ

ทั้งนี้ ในช่วงวันที่ 11 – 13 กันยายน 2001 หน่วยสืบสวนกลางแห่งสหรัฐหรือ FBI ได้ค้นพบเอกสาร(โดยเฉพาะที่เป็นภาษาอาหรับ) และหลักฐานมากมายที่แสดงการเชื่อมโยงเหตุวินาศกรรม 9/11 กับเหล่าสลัดอากาศที่เป็น “มุสลิมผู้เคร่งครัด” ถึงขนาดพกนำอัลกุรอานติดตัวไปเที่ยวบาร์ระบำเปลื้องผ้า³⁰ และเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2001 หรือ 17 วันหลังการโจมตี FBI ก็ได้นำเอกสารที่แปลจากต้นฉบับภาษาอาหรับ ซึ่งถูกค้นพบในกระเป๋าเดินทางที่อ้างว่าเป็นของออตต้า³¹

³⁰ AP รายงานว่า ในคืนก่อน 9/11 สลัดอากาศ 3 คนได้ไปเที่ยวบาร์และพุดจาแสดงความโกรธแค้นชิงชังอเมริกา แล้วลิ้มนามบัตรพร้อมทั้งอัลกุรอานหนึ่งเล่มไว้ที่นั่น ผู้จัดการของบาร์จึงส่งมอบของทั้งหมด รวมทั้งใบเสร็จบัตรเครดิตที่พวกเขาจ่ายค่าเหล้าและค่า lap dance ให้กับ FBI [“Manager: Men spewed anti-American sentiments,” The Associated Press (14 September 2001).]

³¹ FBI อ้างว่าค้นพบกระเป๋าเดินทางของออตต้า 2 ใบ เมื่อวันที่ 11 กันยายน ภายในบรรจุไปด้วยคอมพิวเตอร์มือถือ(เกี่ยวกับการบินอิเล็กทรอนิกส์) 1 เครื่อง คู่มือจำลองกระบวนการทำงานของเครื่องโบอิง 757 และ 767 1 เล่ม วิดีโอเทปเกี่ยวกับการ “ทัวร์” เครื่องโบอิง 757 และ 747 2 ม้วน เครื่องคำนวณระยะหรือลักษณะการบิน 1 เครื่อง อัลกุรอาน 1 เล่ม พาสปอร์ตพินัยกรรม ใบขับขี่สากล เทปคาสเซ็ททางศาสนา 1 ม้วน เครื่องแบบสายการบิน หนังสือรับรอง 1 ฉบับ เอกสารเกี่ยวกับการศึกษา และข้อเสนอส่งสลัดอากาศคนอื่นๆถึงวิธีการเตรียมสภาพจิตใจให้พร้อมสำหรับการจีเครื่องบิน [Jerry Harkavy, “FBI Affidavit: Flight Attendant Made Call to Report Hijacking,” Associated Press (5 October 2001); Kevin Cullen and Ralph Ranali, “Flight School Says FBI Trailed Suspect Prior to Hijackings,” Boston Globe (18 September 2001); Independent (29 September 2001).]

อย่างไรก็ดี กระเป๋าดังกล่าวผ่านการตรวจเช็คเพื่อเตรียมนำขึ้นเครื่องจากบอสตัน (Boston) ไปยังลอสแอนเจลิส(Los Angeles)แล้ว แต่กลับไม่ได้ถูกนำขึ้นไป ทำให้เกิดคำถามว่า – หมายความว่ากระเป๋าเดินทางเป็นชื่อของออตต้า แต่ตัวเครื่องบินเป็นชื่ออีกคนหนึ่ง? ถ้าเป็นเช่นนั้น อีกชื่อคืออะไร และมีอยู่ในรายชื่อผู้โดยสารหรือไม่? แล้วถ้ากระเป๋าดังกล่าวติดชื่อผู้โดยสารคนอื่น

ออกเผยแพร่³² แต่ Robert Fisk³³ ได้ตั้งข้อสงสัยถึงความแท้จริงของเอกสารแปลจำนวน 5 หน้ากระดาษชุดนี้ ซึ่งมีการใช้คำและประโยคที่แปลกประหลาดผิดวิสัยมุสลิม โดยเฉพาะการขึ้นต้นจดหมายด้วยประโยค "ในนามแห่งพระเจ้าผู้เป็นเจ้า ผู้ทรงเมตตา ผู้ทรงปราณียิ่ง . . . ในนามของพระเจ้าผู้เป็นเจ้า ของตัวข้า และของครอบครัวข้า In the Name of God, the Most Merciful, the Most Compassionate . . . in the Name of God, of myself, and of my family" ซึ่งไม่มีมุสลิมที่ปกติธรรมดาคนใด จะบอกตัวเองและครอบครัวต่อท้ายเข้าไปในคำกล่าวสรรเสริญพระเจ้าผู้เป็นเจ้าก่อนลงมือกระทำการใดๆ ส่วนการเตือนเรื่องการละหมาด และท่องอ่านบางโองการในอัลกุรอานก่อนกระทำการในแต่ละขั้นตอน ยิ่งเป็นสิ่งผิดวิสัย "มุสลิมผู้เคร่งครัด" ที่จะต้องมีการ"เตือน" ไม่ให้ลืมละหมาดและสอนว่าควรทำจิตใจอย่างไรขณะละหมาด Fisk ให้ความเห็นว่าการเตือนดังกล่าวสอดคล้องถึงลักษณะของคริสเตียนที่กระตุ้นเพื่อนชาวคริสต์ให้สวดมนต์รำลึกถึงพระเจ้าผู้เป็นเจ้า และรู้สึกว่าจะจำเป็นต้องอ่านบทสวดทั้งหมด(เป็นตัวอย่าง)เมื่อว่าพวกเขาจะจำไม่ได้เสียมากกว่า ในขณะที่ข้อความซึ่งวิงวอนขอให้ได้รับการอภัยในความผิดบาป การบอกว่าการกลัวตายเป็นเรื่องธรรมชาติ และ ผู้ศรัทธาจะต้องผจญทุกข์จากปัญหาต่างๆเสมอ ก็ไม่น่าจะใช้การสะท้อนว่า"สลัดอากาศควรรู้สึกเช่นไร" จากมุมมองมุสลิมทั่วไป

นอกจากนี้สำเนาเอกสารชุดที่เป็นคำแนะนำ(แบบเดียวกับ)ของอัตต๋า ยังถูกค้นพบในรถยนต์ที่จอดทิ้งไว้(โดยสลัดอากาศของเที่ยวบินที่ 77)ที่สนามบินนานาชาติดัลเลส และอีกฉบับถูกค้นพบในซากเครื่องบินเที่ยวที่ 93 อย่างไรก็ดี เอกสารที่เสนอแนะขั้นตอนชุดนี้ ซึ่ง FBI เชื่อมั่นว่าแสดงให้เห็นความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนของสลัดอากาศในอย่างน้อย 3 เที่ยวบิน³⁴ ไม่ได้รวมอยู่ในรายการสิ่งของที่ค้นพบจากกระเป๋าของอัตต๋า ในบันทึกคำให้การของ FBI ที่เขียนขึ้นเมื่อวันที่ 14 กันยายน (เผยแพร่ 4 ตุลาคม)

ส่วนรถที่อัตต๋าเช่าก็จอดอยู่ที่สนามบินโลแกนในบอสตัน ทั้งๆที่เขาขึ้นเครื่องบินจากพอร์ตแลนด์มาบอสตัน รายงานแจ้งว่าอัตต๋าเช่ารถจากสนามบินโลแกน แล้วแวะรับอัลโอมารี

(ซึ่งไม่ใช่คนอาหรับ) ทำไม FBI จึงไม่ส่งคืนให้ครอบครัวของผู้โดยสารในตัวแต่เลือกที่จะเปิดกระเป๋าดังกล่าว?

³² "Last words of a Terrorist," The Observer (30 September 2001).

³³ Robert Fisk, "What Muslim would Write: 'The Time of Fun and Waste is Gone'?" The Independent (29 September 2001).

³⁴ "Hijackers' Step by Step," CBS News (28 September 2001).

ก่อนจะขับไปที่พอร์ทแลนด์ มลรัฐโอเรกอน ในวันที่ 10 กันยายน จากนั้นก็ขึ้นเครื่องบินจากพอร์ทแลนด์ ย้อนกลับมาที่สนามบินโลแกนในบอสตัน ตอนเช้าตรู่วันที่ 11 กันยายน เพื่อจะขึ้นเครื่องบินที่ 11 ลักษณะที่ไม่สมเหตุผลเช่นนี้ คณะกรรมการ 9/11 แจ้งเพียงว่าไม่อาจอธิบายเหตุผลเรื่องนี้ได้ เช่นกันว่าทำไม ส่วนกรณีที่ว่า เหตุใดรอดเขาซึ่งเต็มไปด้วยเอกสาร(ภาษาอาหรับ)ที่ผูกมัดอึดอัด จึง จอดรออยู่ที่สนามบินโลแกน³⁵จน FBI ค้นเจอนั้น ไม่ได้รับการกล่าวถึงในรายงานของทางคณะกรรมการ

ไม่เพียงทั้งร่องรอยหลักฐานมากมายมัดตัว สลัดอากาศบางคนเช่น ฮานี ฮันจูร์ (Hani Hanjour) ยังได้ชื่อว่าเป็นนักเรียนการบินที่ไม่เอาไหน เป็นนักเรียนที่ด้อยทักษะผู้ไม่ผ่านการทดสอบขับเครื่องบินเล็กรุ่น Cessna 172 และไม่เคยฝึกขับเครื่องบินเจ็ทมาก่อนด้วย

ต่อประเด็นที่ว่า ฮันจูร์ ซึ่งถูกอ้างว่าเป็นผู้ขับเครื่องบินเจ็ทเที่ยวบินที่ 77 นั้น เป็นที่รู้กันดีว่าเป็นนักเรียนการบินที่ไม่เอาไหน ไม่มีความสามารถที่จะขับเครื่องบินโบอิง 757 ได้ ยิ่งความสามารถในระดับที่พุ่งชนเพนตากอน ซึ่งต้องอาศัยทักษะการบังคับควบคุมเครื่องที่ยอดเยี่ยม ยิ่งเป็นไปได้ คณะกรรมการ 9/11 ตอบคำถามนี้ด้วยการอ้างคำพูดของผู้ฝึกสอนที่ว่าฮันจูร์ เป็น “นักบินยอดแย่(a terrible pilot)” และอ้างรายงานของ CIA ที่ระบุว่าฮันจูร์ได้รับมอบหมายให้ขับเครื่องบินชนเพนตากอนเพราะต้องอาศัย “ปฏิบัติการของนักบินที่เปี่ยมประสบการณ์ที่สุด (the operation's most experienced pilot)” ซึ่งก็หมายความว่าผู้ที่มีประสบการณ์ในการขับเครื่องบินสูงสุดในกลุ่มสลัดอากาศ คือนักบินที่ยอดแย่และอ่อนหัด(ที่สุด) และนักบินยอดแย่นี้ ก็คือผู้ที่มีทักษะสูงส่งในการควบคุมเครื่องโบอิง 757 พุ่งเข้าชนเพนตากอนซีกตะวันตก³⁶ในลักษณะหักมุม เลี้ยวขวา 270 องศาจากเป้าหมายเดิมคือทำเนียบขาว และด้วยการบินเลียดต่ำในระดับความเร็วที่สูงถึงประมาณ 530 ไมล์ต่อชั่วโมง อย่างไรก็ตามก็ดี ข้อความที่ตรรกะขัดกันเองเช่นนี้ ไม่ได้รับความสนใจใดๆจากสื่อกระแสหลักสหรัฐฯ

นอกจากความขัดแย้งคลุมเครือเรื่องตัวผู้ปฏิบัติการแล้ว รายงานของคณะกรรมการ 9/11 ยังไม่สามารถให้ความกระจ่างเรื่องที่เครื่องบินซึ่งถูกใช้เป็นอาวุธในวันนั้นไม่ได้ถูกสกัดกั้น

³⁵ Mike Fish, "Fla. Flight schools may have trained hijackers," CNN (14 September 2001).

³⁶ ซึ่งกำลังอยู่ในช่วงปรับปรุงซ่อมแซม และมีเจ้าหน้าที่เหลือแค่ประมาณ 800 คนจากปกติหลายพันคน [Los Angeles Times (16 September 2001).]

ทั้งๆที่เครื่องบินทุกลำที่ถูกจี้ ได้บินห่างออกนอกเส้นทางเป็นเวลานานพอที่จะถูกสกัดโดยระเบียบปฏิบัติการมาตรฐาน

ทั้งนี้ รายงานของคณะกรรมการ 9/11 ต่อกฎที่ว่า ทำไมเครื่องบินที่ถูกจี้จึงไม่ถูกขัดขวาง³⁷ ล้วนค้านกับข้อมูลที่ได้รับการบอกเล่าทั้งจากฝ่ายกองทัพสหรัฐฯและจากสำนักข่าวต่างๆหลังเกิดเหตุ 9/11 ไม่นาน³⁸ แต่ปัจจุบันนักข่าว เช่น Gilda Radner กลับบอกว่า “ไม่เป็นไร”³⁹

นอกจากไม่ถูกสกัดแล้ว กลุ่มผู้ปฏิบัติการยังได้รับสัญญาณและรหัสลับสุดยอดจากทำเนียบขาวและ Air Force One จนเป็นเหตุให้ประธานาธิบดีจอร์จ ดับเบิลยูบุช แม้จะบินกลับวอชิงตันดีซีในวันเดียวกัน แต่ก็โดยการบินอ้อมไปหยุดตามฐานทัพอากาศต่างๆ ทั้งใน หลุยเซียน่า (Louisiana) เนบราสก้า(Nebraska) ก่อนจะวกกลับมายังฐานทัพอากาศแอนดริวส์ (Andrews Air Force Base) ในมลรัฐเวอร์จิเนีย(Virginia) ด้วย

ในขณะที่ได้รับทราบเรื่องเครื่องบินลำที่สองพุ่งเข้าชนตึกเวิลด์เทรดด้านใต้ (WTC 2) อันเป็นสัญญาณบ่งบอกว่าประเทศกำลังตกอยู่ในภาวะที่เหนือความคาดหมาย ประธานาธิบดีบุช กำลังนั่งอยู่ในห้องเรียนที่ซาราโซต้า(Sarasota) มลรัฐฟลอริดา⁴⁰ และยังคงนั่งอยู่ในห้องเรียนนั้น

³⁷ The National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States. The 9/11 Commission Report (DC: US Government Printing Office, 2004), pp. 14-36.

³⁸ David Ray Griffin, The 9/11 Commission Report: Omission and Distortions (Massachusetts Olive Branch Press, 2005), pp. 155-254.

³⁹ David Ray Griffin, “9/11 and the Mainstream Press,” Address given at the National Press Club on June 22, 2005.

⁴⁰ ขณะเกิดเหตุเครื่องบินลำแรกพุ่งชน WTC 1 ประธานาธิบดีบุชอยู่ในระหว่างการนั่งรถประจำตำแหน่งเพื่อเดินทางไปโรงเรียนประถมเอ็มมา บุคเคอร์ (Emma Booker) ในซาราโซต้า แต่บุช “เล่า” ขณะเยือนออร์แลนโด(Orlando) เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2544 ว่าเขาเห็นภาพเครื่องบินติดค้างที่ WTC 1 ในจอทีวีขณะนั่งรออยู่นอกห้องเรียน และเขาคิดว่ามันเป็นอุบัติเหตุเนื่องจากนักบินฝีมือแย่ แต่ไม่มีเวลาคิดเรื่องนี้มาก จนกระทั่งต่อมา Andy Card เดินเข้ามาบอกเขาในห้องเรียนว่าเครื่องบินลำที่สองได้พุ่งเข้าชนตึกแฝด และอเมริกาถูกโจมตี นอกจากความขัดแย้งเรื่องเวลาแล้ว ปัญหาในคำกล่าวของบุชก็คือ ไม่มีภาพการรายงานสดเกี่ยวกับเครื่องบินที่พุ่งเข้าชน WTC 1 ภาพดังกล่าว ถูกออกอากาศหลังจากที่ WTC 2 ถูกเครื่องบินพุ่งชนแล้ว [“President Bush Holds Town Hall Meeting,” CNN (4 December 2001).]

ต่อมาอีกประมาณ 30 นาทีโดยไม่ได้มีการเคลื่อนย้ายหรือสั่งการใดๆ⁴¹ ทำให้เกิดข้อสังเกตว่า หน่วยอารักขาประธานาธิบดีน่าจะทราบดีว่าเป้าหมายการโจมตีไม่ได้อยู่ที่ตัวผู้นำประเทศ

ต่อข้อสังเกตนี้ คณะกรรมการ 9/11 รายงานเพียงว่า "หน่วยสืบราชการลับบอกเราว่า พวกเขา . . . ไม่คิดว่าเป็นเรื่องจำเป็นที่(ประธานาธิบดี)จะต้องรีบออกไป (the Secret Service told us they . . . did not think it imperative for [the President] to run out the door.)" ซึ่งก็หมายความว่าทางคณะกรรมการเองก็ยอมรับว่า การคงไว้ซึ่งความสง่างามเยี่ยงประธานาธิบดี นั้นสำคัญกว่าการคุ้มครองชีวิตของประธานาธิบดี แต่สื่อกระแสหลักสหรัฐฯไม่แสดงความเห็นใดๆ ต่อปฏิบัติการที่ไม่ธรรมดาต่อเหตุการณ์ที่ไม่ธรรมดานี้

กรณีเที่ยวบินที่ 93 ถูกนำเสนออย่างเชื่อมั่นว่าตกลงเนื่องจากการปะทะขัดขึ้นของผู้โดยสาร ก็มีหลักฐานมากมายบ่งบอกว่าถูกยิงตกโดยฝีมือทหารสหรัฐฯ⁴² ทางคณะกรรมการ 9/11 ก็ไม่มีข้ออธิบาย เพียงแค่กล่าวอ้อมๆโดยการอ้างว่ารองประธานาธิบดีเชนีย์ (Dick Cheney) ไม่ได้มีคำสั่งให้ยิงจนกระทั่งเวลา 10:10 น. ซึ่งเป็นเวลาที่เที่ยวบินที่ 93 ตกลงแล้วอย่างน้อย 4 นาที คณะกรรมการ 9/11 สนับสนุนข้ออ้างนี้ด้วยการบอกว่าเข้าวันนั้นเชนีย์ ไม่ได้เข้าไปที่ศูนย์บัญชาการใต้ทำเนียบขาว จนกระทั่งเกือบ 10:00 น. อย่างไรก็ตาม คำอ้างนี้ของคณะกรรมการ 9/11 ขัดแย้งกับสิ่งที่รายงานมาก่อนหน้านั้นทั้งหมด รวมทั้งยังเท่ากับลบคำให้การของนอร์แมน มิเนต้า (Norman Mineta) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม(Secretary of Transportation) ที่ให้ไว้ระหว่างการไต่สวนสาธารณะ(Commission's public hearing) ว่าเมื่อเขาไปถึงศูนย์

⁴¹ แต่บุชแถลงหลังออกจากห้องเรียนว่า เมื่อกล่าวจบแล้วเขาจะบินกลับวอชิงตันดีซี และได้พูดคุยกับทั้งรองประธานาธิบดี นายกเทศมนตรีเมืองนิวยอร์ก ผู้อำนวยการเอฟบีไอ สั่งการเรื่องการให้ความช่วยเหลือผู้เคราะห์ร้ายและครอบครัว ตลอดจนระดมกำลังล่าตัวผู้ก่อเหตุไปแล้ว ส่วนการแถลงในเวลา 20:30 น. ก็ระบุว่า หลังจากที่ WTC 1 ถูกโจมตีนั้น ได้สั่งดำเนินการตามแผนการรับมือสถานการณ์ฉุกเฉินของรัฐบาลกลางไปในทันที อีกทั้งทางกองทัพอันทรงอำนาจก็ได้เตรียมพร้อมอยู่แล้ว

⁴² Griffin, *The 9/11 Commission Report*, pp. 227-254;

WorldNetDaily, "Rumsfeld Says 9-11 Plane 'Shot Down' in Pennsylvania,"

<http://www.wnd.com/news/article.asp?ARTICLE_ID=42112>, 27 December 2004.

บัญชาการในเวลา 09:20 น. เซนียีได้เข้าประจำหน้าที่แล้ว⁴³ อย่างไรก็ตามก็ดี ข้อความเช่นนี้ ยังคงไม่ได้ รับการแตะต้องใดๆจากสื่อกระแสหลักของสหรัฐฯอีกเช่นกัน

ไม่แม้แต่เมื่อคณะกรรมการ 9/11 กล่าวถึงคำอ้างของนายพลริชาร์ด ไมเออร์ส (General Richard Myers) ที่บอกว่าเข้าวันนั้นเขาอยู่ที่แคปปิตอล ฮิลล์ (Capitol Hill) ซึ่งขัดแย้ง กับคำบอกของริชาร์ด คลาร์ก(Richard Clarke) ในหนังสือ "Against All Enemies" ที่ว่า ไมเออร์ส ร่วมประชุมทางวิดีโอ (videoconference) อยู่กับคลาร์กที่เพนตากอน

(รายงานของ)คณะกรรมการ 9/11 ไม่เพียงไม่สามารถตอบหรือสร้างความกระจ่าง ให้กับคำถามเกี่ยวกับผู้ปฏิบัติการและการตอบสนองของเจ้าหน้าที่รัฐเช่นข้างต้นได้ หากยังขาด ความชัดเจนในการให้คำอธิบายเรื่องการพังยุบลงของตึกแฝดและเหตุการณ์ที่เพนตากอนด้วย

ตึกแฝดถูกอ้างว่า พังยุบลงเนื่องจากโดนเพลิงที่ร้อนจัดระดับโรงงานพลังนิวเคลียร์เฝ้า ผลาญ แต่เพลิงที่ร้อนแรงระดับพลังงานนิวเคลียร์กลับเต็มไปด้วยเขม่าควันดำและมีเปลวไฟเพียง เล็กน้อยเท่านั้น

ดังนั้น คำถามสำคัญที่บันทึกเหตุการณ์อย่างเป็นทางการได้ก่อให้เกิดขึ้นก็คือ การขับ เครื่องบินสองลำเข้าชนตึกแฝดของสลดอากาศ ทำให้ทั้งตึกแฝดและอาคาร 7 (WTC 7) พังถล่มลง ได้อย่างไร โดยเฉพาะ WTC 7 ซึ่งไม่ได้ถูกเครื่องบินพุ่งชน และก็ไม่เคยปรากฏว่าอาคารที่มี โครงสร้างเป็นเหล็กกล้า(steel-frame building) จะถล่มลงมาเนื่องด้วยเหตุไฟไหม้เพียงอย่างเดียว ได้ แม้ว่าไฟนั้นจะลุกโชน ร้อนแรง และเผาไหม้อยู่ยาวนานก็ตาม⁴⁴ รายงานของคณะกรรมการ 9/11 ไม่เพียงไม่ระบุถึงข้อเท็จจริงนี้ แต่ยังคงเลยที่จะกล่าวถึงการถล่มยุบลงของ WTC 7 ด้วย

ในขณะที่ปัญหาอีกข้อหนึ่งคือ การพังถล่มที่เกิดขึ้นพร้อมลักษณะมาตรฐานของการ ระเบิดตึกทุกประการ เช่น ตึกทั้ง 3 พังลงในลักษณะ virtually free-fall speed แต่คณะกรรมการ พาดพิงถึงเรื่องนี้ด้วยการบอกเพียงว่า "อาคารด้านใต้พังลงมาภายใน 10 วินาที" แต่ ไม่เคยอธิบายว่าเพลิง บวกกับ ผลจากการพุ่งชนของเครื่องบิน ทำให้ตึกพังลงเช่นนั้นได้อย่างไร

⁴³ Griffin, *The 9/11 Commission Report*, pp. 155-254.

⁴⁴ ในความเป็นจริงคือเกิดเพลิงไหม้โดยไม่ทราบสาเหตุ (แต่ข้อมูลหน่วยดับเพลิงหรือ FEMA อ้างว่าเกิดจากสะเก็ดขึ้นส่วนของ WTC1 และ 2) ขึ้นที่ WTC 7 ในเวลาประมาณ 16: 10 น. แต่เป็นเพลิงที่ไม่น่าจะเกินกำลังของระบบดับเพลิงในอาคาร เพราะลุกเป็นหย่อมๆอยู่ในชั้น 6 7 8 10 11 และ 19 ของอาคาร 47 ชั้น และไหม้อยู่เพียงประมาณหนึ่งชั่วโมง ก่อนจะถล่มยุบลงเหลือ เป็นกองขยะในเวลาประมาณ 17:20 น.

ส่วนข้อเท็จจริงอื่นที่บอกว่าเป็นการระเบิดตึก (Controlled demolition) ก็คือการที่ตึกซึ่งมีความสูงถึง 110 ชั้นได้ยุบตัวลงเหลือเพียงกองขยะ (a pile of rubble) ที่สูงเท่ากับตึกเพียงไม่กี่ชั้นเท่านั้น ส่วนโครงสร้างอาคารซึ่งประกอบด้วยเสาเหล็กสูงจากชั้นใต้ดินถึงหลังคาจำนวน 47 ต้น (47 massive steel columns) ที่น่าจะยังคงตระหง่านอยู่ในระดับความสูง 1000 ฟุต ก็ไม่เหลือให้เห็นอย่างที่ควรจะเป็น คณะกรรมการ 9/11 ตอบปัญหาประเด็นนี้ด้วยทฤษฎีแพนเค้ก (pancake theory) และด้วยการอ้างอย่างง่าย ๆ ว่า "การตกแต่งหลักๆ ในตัวอาคารมีลักษณะเป็นแผงเหล็กกลวง (the interior core of the buildings was a hollow steel shaft.)"

ในปี 2003 เจมส์ แกลันซ์ (James Glanz) นักเขียนเรื่องวิทยาศาสตร์ให้กับหนังสือพิมพ์เดอะ นิวยอร์ก ไทมส์ (the New York Times) และเป็นผู้ร่วมแต่งหนังสือ "City in the Sky: The Rise and Fall of the World Trade Center" ซึ่งเขียนเกี่ยวกับโครงสร้างอาคารรอบๆ เสาเหล็กภายในทั้ง 47 ต้นไว้อย่างละเอียด แต่เมื่อรายงานของคณะกรรมการ 9/11 ที่ตีพิมพ์ในปี 2004 ปฏิเสธการมีอยู่ของเสาเหล็กทั้ง 47 ต้น เดอะ นิวยอร์ก ไทมส์ กลับไม่ประท้วงโต้แย้งใดๆ ต่อข้อสรุปดังกล่าว

ทั้งนี้การจะทำลายเสาเหล็กขนาดใหญ่เช่นที่ใช้ในการก่อสร้างตึกแฝดได้ ต้องอาศัยพลังการระเบิดที่มหาศาล ผู้รอดชีวิตจากตึกแฝดหลายคนรายงานว่ารู้สึกและได้ยินเสียงระเบิด แต่คณะกรรมการ 9/11 ไม่เอ่ยอ้างใดๆ เกี่ยวกับคำบอกเล่านี้ William Rodriguez ได้บอกกับคณะกรรมการในการสอบสวนแบบลับ (behind closed doors) เกี่ยวกับความรู้สึกและการได้ยินเสียงระเบิดขนาดใหญ่มาจากชั้นใต้ดินของอาคารด้านเหนือ ก่อนจะมีการช่วยนำผู้คนออกให้พ้นรัศมีระเบิด แต่ทั้งชื่อและคำให้การของเขา ไม่ปรากฏอยู่ในรายงานของคณะกรรมการ แม้แต่สื่อกระแสหลักก็ไม่รายงานเรื่องราวของ Rodriguez ทั้งๆ ที่ NBC News ได้ใช้เวลาบนที่กเทศที่บ้านของเขาทั้งวัน⁴⁵

ส่วนกรณีเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่เพนตากอนนั้น Thierry Meyssan นักสิทธิมนุษยชนและอดีตนักข่าวชาวฝรั่งเศส ระบุว่า สหรัฐอเมริกาสร้างเรื่องการโจมตีตึกเพนตากอนขึ้น⁴⁶ เพราะจากรูปถ่ายของตึกเพนตากอนด้านที่ถูกโจมตี ไม่ปรากฏว่ามีซากเครื่องบินติดค้างที่ตัวอาคาร ไม่มีร่องรอยของกล่องดำเช่นที่พบที่ตึกเวิลด์เทรดและพิทส์เบิร์ก นอกจากรอยโหว่ขนาดใหญ่บนผนังอาคาร 5 ชั้น ซึ่งเป็นขนาดที่เล็กเกินกว่าจะเกิดจากการ

⁴⁵ Griffin, "9/11 and the Mainstream Press,".

⁴⁶ Meyssan, op. cit.

ชนของเครื่องบินโบอิง 757 ที่มีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางของลำตัว(fuselage)กว่า 4 เมตร(13 ฟุต) และเส้นผ่าศูนย์กลางของเครื่องยนต์ 2 ¼(9 ฟุต) ในขณะที่พื้นสนามหญ้าข้างตึก ก็ยังเขียวขจี ไร้วีเนวการลามเลียของไอร้อนจากการระเบิดของเครื่องบินที่มีถังเชื้อเพลิงขนาดใหญ่อย่างโบอิง 757

รายงานของคณะกรรมการ 9/11 ไม่ระบุถึงเหตุผลหลายๆอย่างที่อาจทำให้สรุปได้ว่า เพนตากอนไม่ได้ถูกเที่ยวบินที่ 77 พุ่งชน คณะกรรมการไม่ใช้หมายศาลเรียกขอดูฟิล์มจากกล้องวิดีโอ ที่ถูกยึดไปโดย FBI ทันทีภายหลังการโจมตี ซึ่งจะทำให้สามารถตอบหนึ่งในหลายๆคำถามได้ว่าเครื่องบินที่พุ่งชนเพนตากอนเป็นเครื่องบินโบอิง 757 หรือไม่

นอกจากนี้ ยังมีอีกหลายๆคำถามที่ทางคณะกรรมการไม่ได้ตอบหรือตอบไม่ได้ เช่น ทำไม FBI จึงอ้างว่าสามารถค้นพบพาสปอร์ตของหนึ่งในสลัดอากาศเที่ยวบินที่ 11 อยู่ห่างจากตึกแฝดไปไม่กี่ช่วงตึก ในขณะที่ชิ้นส่วนอื่นๆของเครื่องบินที่พุ่งชนตึก หลงเหลือเพียงชิ้นส่วนเกียร์ไม่กี่ชิ้น? ทำไมร่องรอยเอกสารข้อมูลเกี่ยวกับสลัดอากาศจึงถูกค้นพบภายในไม่กี่ชั่วโมง ทั้งๆที่บุคคลเหล่านั้นได้ออกพ้นหน้าทีไปแล้วหลายปี? และ ทำไม อุซามะฮ์ บินลาดีน ที่ปรากฏในวิดีโอหลักฐานซึ่งถูกค้นพบภายหลังการโจมตีอัฟกานิสถาน จึงดูไม่เหมือนอุซามะฮ์ บินลาดีน? เป็นต้น

หลังการตีพิมพ์รายงานผลการสอบสวน⁴⁷ ก็มีกระแสเรียกร้อง(โดยเฉพาะจากญาติผู้สูญเสีย)ให้รัฐบาลสหรัฐฯทำการสืบสวนกรณี 9/11 ใหม่ เนื่องจากรายงานที่ออกมามีทั้งการละเลยและบิดเบือนข้อมูล ในขณะที่บางคน เช่น เดวิด เรย์ กริฟฟิน(David Ray Griffin) ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการสอบสวนเหตุการณ์ 9/11 นั้นดำเนินการโดยเจ้าหน้าที่ของคณะกรรมการภายใต้การกำกับของฟิลลิป เซลิคอฟ (Philip Zelikow) ซึ่งเป็นคนของทำเนียบขาว แต่ข้อมูลนี้สื่อกระแสหลักไม่เคยให้ความสำคัญ ทั้งๆที่ภายใต้การนำทีมของเซลิคอฟ คณะกรรมการสอบสวนฯได้แสดงบทบาทเป็นผู้ฟ้องร้องให้ดำเนินคดีกับอัลกออิดะฮ์ และเป็นผู้ปกป้องรัฐบาลประธานาธิบดีบุชอย่างเด่นชัดด้วยเหตุนี้ คำถามสำคัญสำหรับรายงาน 9/11 ของคณะกรรมการก็คือ คณะกรรมการจะสามารถหักล้างหลักฐานที่ชัดเจนต่อการฟ้องร้องรัฐบาลบุช-เชนีย์ได้ดีเพียงใด ทั้งนี้เพราะคณะ

⁴⁷ หลังจากตีพิมพ์รายงานการสืบสวนครั้งแรก เมื่อประมาณวันที่ 21 เดือนกรกฎาคม 2004 ก็มีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ตามมาถึงความคลุมเครือไม่เหมาะสม คณะกรรมการ 9/11 จึงตัดทอนเนื้อหาบางส่วนออกและปรับแก้คำพูดใหม่ แต่รายงานฉบับที่ "เป็นทางการ" ที่ยังคงความหนาเท่าเดิม ก็ยังไม่ได้ให้ข้อมูลความกระจ่างเพิ่มเติมแต่อย่างใด

กรรมวิธีการสอบสวนไม่เพียงละเอียดหลักฐานส่วนใหญ่แต่ยังบิดเบือนหลักฐานอื่นที่เหลือรวมกันถึงประมาณ 115 ข้อด้วยกัน⁴⁸

และในกรณีที่คณะกรรมวิธีการ 9/11 มีโอกาสที่จะหักล้างคำกล่าวโทษรัฐบาลภายใต้การบริหารของประธานาธิบดีบุชได้ กลับไม่ทำ ซึ่งก็หมายความว่า การจัดพิมพ์รายงานของคณะกรรมวิธีการ 9/11 จำเป็นยิ่งที่ต้องตระหนักถึงฐานะของเหตุการณ์ซึ่งมีผลสะท้อนยิ่งใหญ่ เพราะเป็นช่วงจังหวะเวลาที่สำนักงานการฟ้องร้องรัฐบาลอย่างมีหลักฐานชัดเจน ลงเอยเป็นเพียงเรื่องที่ถูกหลงหู⁴⁹

อย่างไรก็ดี ท่ามกลางความคลุมเครือและขัดแย้งระหว่างตัวเหตุการณ์กับการรายงานสิ่งที่ไม่อาจมองข้ามก็คือบริบทและภาคผลที่ตามมา

เหตุการณ์ 11 กันยายน นับได้ว่าเป็นความเหมาะสมเจาะราวกับบุญหล่นทับให้กับสัมพันธภาพเชิงซ้อนระหว่างกองทัพสหรัฐกับบริษัทอุตสาหกรรม ด้วยงบประมาณด้านการ "ป้องกัน" ประเทศ ที่ผ่านการอนุมัติจากทั้งสองสภาให้เพิ่มขึ้นถึง 48 พันล้านดอลลาร์ ทำให้สหรัฐมีค่าใช้จ่ายด้านการทหารสูงถึง 379 พันล้านดอลลาร์ ซึ่งก็หมายความว่า "เป็นยอดที่เพิ่มขึ้นในรอบ 1 ปี ที่สูงที่สุดตั้งแต่มีการพัฒนา(กำลังพล)ในยุคประธานาธิบดีเรแกน เมื่อ 2 ทศวรรษที่ผ่านมา และยังเป็นการพักชำระ 'การปันผลความสงบ (the peace dividend)' ด้วย . . . เป็นยอดที่เทียบเท่ากับค่าใช้จ่ายด้านการทหาร ของประเทศที่มีงบประมาณด้านป้องกันประเทศสูงสุดในลำดับถัดมาอีก 15 ประเทศรวมกัน (เฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้น ก็เกือบเท่ากับงบประมาณป้องกันประเทศทั้งหมดของญี่ปุ่น ซึ่งมีค่าใช้จ่ายด้านนี้สูงสุดเป็นลำดับถัดมา) . . . หากปรับค่าเงินเพื่อแล้วก็เกือบเท่ากับงบประมาณป้องกันประเทศที่ขึ้นสูงสุดในช่วงสงครามเวียดนามปี 1967"⁵⁰

ในปี 2003 ประธานาธิบดีบุช สั่งเพิ่มงบประมาณอีก 37.7 พันล้านเหรียญ สำหรับความมั่นคงภายในหรือ "การพิทักษ์มาตุภูมิ (homeland security)"

นอกเหนือจากกิจการด้านยุทธภัณฑ์ บริษัทด้านการพลังงานของสหรัฐก็อาจได้รับภาคผล(ประโยชน์)จากเหตุการณ์นี้เช่นกัน เพราะเหตุการณ์ 11 กันยายน ได้นำสหรัฐเข้าสู่การทำ

⁴⁸ Griffin, *The 9/11 Commission Report: Omission and Distortions*.

⁴⁹ Ibid.

⁵⁰ "379 Billion Dollars," *The Washington Post* (27 January 2002):B.03.

สงครามกับอัฟกานิสถาน สงครามซึ่งเห็นได้ชัดว่าวางแผนก่อนเหตุการณ์ 9/11⁵¹ และเป็นไปได้ว่าเป็นแผนการซึ่งวางหลังจากที่สหรัฐฯต่อรองกับฏอลิบานเรื่องท่อส่งน้ำมันไม่สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ในรายงานของสำนักข่าว BBC เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2001 ระบุว่าเนียช นาอิก(Niaz Naik) อดีตนักการทูตปากีสถาน ได้รับการบอกเล่าโดยเจ้าหน้าที่อาวุโสของสหรัฐอเมริกาตั้งแต่ช่วงกลางเดือนกรกฎาคม ว่าปฏิบัติการทางทหารต่ออัฟกานิสถานจะเริ่มขึ้นในช่วงกลางเดือนตุลาคม⁵²

เดือนกุมภาพันธ์ ปี ค.ศ. 2002 หนังสือพิมพ์ เดอะไริช ไทมส์ (The Irish Times) รายงานว่า “ประธานาธิบดีเปอร์เวซ มุซาร์ราฟ แห่งปากีสถาน และนายฮามิด การ์ชัย ผู้นำรักษาการของอัฟกานิสถาน ได้เห็นพ้องกันว่าทั้งสองประเทศควรพัฒนา ‘ความสัมพันธ์ฉันท์พี่น้องและร่วมมือกันในทุกด้านของการดำเนินงาน’ – อันรวมถึงเรื่องการสร้างท่อส่งน้ำมันจากเอเชียกลาง ผ่านอัฟกานิสถาน ไปยังปากีสถานด้วย”⁵³

น่าสนใจว่าผู้นำทั้ง 2 คน ซึ่งในภายหลังเพ็งสาบานที่จะ “ฝังประวัติศาสตร์สัมพันธ์ภาพที่เป็นพิษครั้งล่าสุดระหว่าง 2 ประเทศ (bury the recent history of poisonous relations between their nations)”⁵⁴ จะสามารถทำความเข้าใจเรื่องท่อส่งน้ำมัน (pipeline) กันได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ผู้ที่เตรียมการยกวางข้อตกลงดังกล่าวอาจจะเป็นนายฮามิด การ์ชัย ประธานาธิบดีของรัฐบาลอัฟกานิสถาน กับ นายซัลเม คาซิลซาด(Zalmay Khalilzad) ผู้แทนพิเศษของประธานาธิบดี

⁵¹ ส่วนหนึ่งของข้อสรุปเมื่อวันที่ 23 มีนาคม 2547 ที่คณะกรรมการอิสระกรณี 9/11 ได้จากคำให้การของนายโดนัลด์ รัมส์เฟลด์ (Donald Rumsfeld) รัฐมนตรีกลาโหม พลเอกคอลลิน เพาเวลล์ (Colin Powell) รัฐมนตรีต่างประเทศ และ 2 อดีตผู้ร่วมงานจากรัฐบาลคลินตัน คือ วิลเลียม โคเฮน (William Cohen) และนางเมดดาไลน์ อัลไบรต์ (Madeline Albright) ในการไต่สวนสาธารณะ ก็คือ รัฐบาลประธานาธิบดีบุช มีมติบุกอัฟกานิสถานเพื่อโค่นล้มรัฐบาลฏอลิบาน ตั้งแต่วันที่ 10 กันยายน 2544 ซึ่งก็เพียง 1 วันก่อนเหตุวินาศกรรม 9/11 [ข้อมูลจากสำนักข่าว Democracy Now (24 March 2004).]

⁵² George Arney, “US ‘Planned Attack on Taliban,” BBC (18 September 2001).

⁵³ “Musharraf, Karzai Agree Major Oil Pipeline in Co-operative Pact,” The Irish Times (9 February 2002).

⁵⁴ Pamela Constable, “Pakistani Leader Vows to ‘Bury’ Bitter History with Afghanistan,” The Washington Post (3 April 2002):A.14.

บุชประจำอัฟกานิสถาน(ขณะนั้น) เนื่องจากทั้งคู่ “เคยเป็นที่ปรึกษาให้กับยูโนแคล บริษัทน้ำมันของสหรัฐอเมริกาที่ใช้เวลาหลายปีในทศวรรษ 1990s หมดไปกับการเสาะหาหนทางสร้างท่อส่งน้ำมันผ่านอัฟกานิสถาน”⁵⁵

ในขณะที่หลายๆคำถามเกี่ยวกับเหตุการณ์ 11 กันยายน ยังคงไร้คำตอบ และโดยปราศจากการรอฟังมติสหประชาชาติ ตลอดจนข้อเสนอของทางฏอลีบานที่แสดงเจตจำนงว่าเต็มใจมอบตัวบินลาตินให้กับศาลระหว่างประเทศทำการไต่สวน⁵⁶(หากสหรัฐฯมีหลักฐานเพียงพอ) แต่สหรัฐฯก็ยังคงเดินหน้าบุกอัฟกานิสถาน หนึ่งในประเทศที่ยากจนที่สุดในโลก และเป็นประเทศที่ถูกทำลายจากสงครามมาตลอด 23 ปีหลังการบุกยึดของรัสเซียในปี ค.ศ. 1979

ในจดหมายถึงคณะมนตรีความมั่นคง 15 ประเทศ นายจอห์น เนโกรปอนเต้(John Negroponte)เอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ระบุว่าภารกิจสืบสวนสาเหตุการโจมตีสหรัฐอเมริกาเมื่อวันที่ 11 กันยายนนั้น “ได้รับข้อมูลที่ชัดเจนและน่าเชื่อถือมากกว่า องค์การอัลกออิดะฮ์ภายใต้การสนับสนุนของระบอบฏอลีบานในอัฟกานิสถาน คือผู้มีบทบาทสำคัญในการโจมตี . . . ยังคงมีรายละเอียดที่เราไม่ทราบอีกมาก การสอบสวนยังอยู่ในขั้นเริ่มต้น (has obtained clear and compelling information that the al-Qaeda organization, which is supported by the Taliban regime in Afghanistan, had a central role in the attacks . . . there is still much we do not know. Our inquiry is in its early stages.)”⁵⁷

อย่างไรก็ดี เนโกรปอนเต้ ยังระบุด้วยว่า “กองทัพสหรัฐฯ ร่วมกับอังกฤษ ได้เริ่มบุกอัฟกานิสถานเมื่อวันที่ 7 ตุลาคม โดยอาศัยอำนาจของข้อบังคับที่ 51 แห่งกฎบัตรสหประชาชาติ ที่อนุญาตให้ประเทศที่ถูกโจมตีป้องกันตัวเองได้” ทั้งนี้โดยไม่คำนึงใดๆถึงคำประกาศอ้างของทางการสหรัฐฯที่ว่าสลัดอากาศจำนวน 16 จาก 19 คนนั้น เป็นชาวซาอุดีอาระเบีย

สงครามในอัฟกานิสถานได้ก่อให้เกิดผู้ลี้ภัยกลุ่มใหม่ขึ้นอีกกว่า 1 ล้านคน(จากที่มีอยู่ 5-6 ล้านคน) คร่าชีวิตพลเรือนไปอีกกว่า 5000 คน⁵⁸ (ผู้เสียชีวิตจากเหตุการณ์ 9/11มีประมาณ

⁵⁵ George Monbiot, "America's Imperial War," *Guardian* (12 February 2002).

⁵⁶ John Pilger, "This War of Lies Goes On," *The Daily Mirror* (8 July 2002).

⁵⁷ Irwin Arief, "U.S. Warns May Strike other States," *Reuters* (8 October 2001).

⁵⁸ เฉพาะจากการทิ้งระเบิดของทหารสหรัฐฯช่วง 7 ตุลาคม 2544 – 18 กุมภาพันธ์ 2545 ไม่นับที่ตายเพราะอดอยากจากการสู้รบ [ข้อมูลจาก "Death Toll of the War,"

2800 กว่าคน) แต่ประธานาธิบดีบุช ก็ยังคงเดินหน้าสานต่อเจตนารมณ์ของผู้เป็นพ่อ ที่ได้กล่าวกับ กองกำลังสหรัฐฯ ในคูเวตเมื่อปี ค.ศ. 2000 สถิติการโจมตีทางอากาศในเขตห้ามบินของอิรัก ว่า พวกเขา “กำลังทำงานของพระเจ้า (doing the Lord's work)”⁵⁹

เหตุการณ์ 9/11 อาจไม่ใช่ ผลจากการตอบโต้นโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกา อย่างเช่นที่เข้าใจกันทั่วไป แต่ผู้ได้รับผลกระทบอย่างเด่นชัดจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกเหนือจาก ผู้เสียชีวิตโดยตรงจากการวินาศกรรมและสภาพสังคมโดยทั่วไปแล้ว ก็คืออิสลามและสังคมมุสลิม

หลังภาพวินาศกรรมถูกเผยแพร่สลับกับภาพของอุซามะฮ์ บินลาดีน ตามด้วยภาพของ สลัดอากาศชาวอาหรับ 19 คน มุสลิมและชุมชนมุสลิมหลายแห่งทั้งในสหรัฐอเมริกาและในทวีป ยุโรปก็ถูกต่อต้านและตกเป็นเป้าของการกระทำรุนแรงเพิ่มขึ้นอย่างเด่นชัด⁶⁰ ในขณะที่การดูหมิ่น ประณามทั้งอิสลามและมุสลิม(เช่น อิสลามเป็นศาสนาแห่งความชั่วร้าย หรือมุสลิมที่ตีคือมุสลิมที่ไม่ปฏิบัติตามคำสอนของอิสลาม)ผ่าน“สื่อเสรี”เช่นอินเทอร์เน็ตก็แพร่หลายมากขึ้น เว็บไซต์มุสลิม หลายแห่งรวมทั้งเว็บไซต์ “มุสลิมไทย” ถูกโจมตี ยืนยันว่า “ความเป็นจริง” เกี่ยวกับอิสลามตาม มาตรฐานยุโรปยุคกลาง ได้รับการลงหลักปักไว้ในความทรงจำร่วมของสังคม ซึ่งครั้งนี้หมายถึง ประชาคมโลก ไม่ใช่แค่ในสังคมตะวันตก

<<http://www.sunnahonline.com/ilm/contemporary/deaths.htm>>; Marc Herold, “A Dossier on Civilian Victims of United States’ Aerial Bombing of Afghanistan,”

< http://www.cursor.org/stories/civilian_deaths.htm>.]

⁵⁹ “Bush Salutes Air Strikes on Iraq as “Lord’s Work”,” AFP (19 January 2000).

⁶⁰ EUMC, Situation of Islamic in Five European Cities (Vienna: European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia, 2001); EUMC, Summary Report on Islamophobia in the EU after 11 September 2001 (Vienna: European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia, 2002); EUMC, “Racism and Xenophobia in the EU Member States: Trends, Developments and Good Practice,” Annual Report 2005 Part 2 (Vienna: European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia, 2005); The Pew Forum on Religion and Public Life, “Growing Numbers Say Islam Encourages Violence among Followers,” The Pew Research Center (24 July 2003); The Pew Forum on Religion and Public Life, “Plurality Sees Islam as More Likely to Encourage Violence,” The Pew Research Center (9 September 2004).

การยืนยันนี้ปรากฏในรายงานของคณะกรรมการสอบสวนเหตุการณ์ 9/11 ซึ่ง แม้จะให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์หลายอย่าง แต่ไม่เพียงไม่สามารถตอบคำถามพื้นฐานเช่นที่ยกมาข้างต้นได้ หากยังสรุปด้วยว่า “บินลาดีน มองว่าตัวเอง . . . เป็นจุดเริ่มต้นการผลักดันและเป็นผู้ก่อตั้งสงครามรูปแบบใหม่ในการทำลายล้างสหรัฐอเมริกา และนำโลกไปสู่ความเป็นอิสลาม”⁶¹ โดยมีหลักฐานประกอบข้อสรุปคือสารคดีชุด “Hunting Bin Laden” ของ PBS Frontline ที่ออกอากาศเมื่อเดือนพฤษภาคม 1998 พร้อมการสัมภาษณ์จูดิธ มิลเลอร์ (Judith Miller) ผู้สื่อข่าวของเดอะนิวยอร์ก ไทมส์ ซึ่งสูญเสียความน่าเชื่อถือจากกรณีความลับเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่ CIA ร็วไหล ตั้งแต่ต้นปี 2005

ทั้งนี้ ในส่วนของการวางยุทธศาสตร์ระดับโลก(Global Strategy) ทางคณะกรรมการ 9/11 ได้ระบุไว้ว่า “ภัยคุกคามร้ายแรงในห้วงประวัติศาสตร์ขณะนี้มีความจำเพาะเจาะจงมากขึ้น นั่นคือภัยคุกคามจากผู้ก่อการร้ายอิสลาม-โดยเฉพาะเครือข่ายอัลกออิดะฮ์ กลุ่มพันธมิตร และอุดมการณ์ของพวกเขา”⁶² โดยปราศจากการพาดพิงใดๆถึงบริบทหรือสาเหตุแห่งการเป็นภัยคุกคามเช่นที่อ้าง

ในรายงานมีระบุหรืออ้างถึงมุสลิมหรือเกี่ยวกับอิสลามรวมกันประมาณ 423 ครั้ง⁶³ แต่ไม่มีคำของการรับรองข้อมูลโดยนักวิชาการมุสลิมหรือผู้เชี่ยวชาญอิสระคนใด นอกจากคำแนะนำจากผู้สนับสนุนการทำสงคราม และแทบทุกครั้งที่จะระบุอ้าง จะเป็นไปในลักษณะการใช้คำตอกย้ำ เช่น

Islamic extremist(s) 20 ครั้ง

Islamic fundamentalism 2 ครั้ง

Islamic militant(s) 2 ครั้ง

Islamist terrorist / terrorism 26 ครั้ง

⁶¹ The National Commission on Terrorist Attacks Upon the United States, op. cit., p. 48.

⁶² Ibid., p. 362.

⁶³ การนับทั้งหมดเป็นการนับจากฉบับที่ตีพิมพ์ครั้งแรกในเดือนกรกฎาคม 2004 และนับรวมตั้งแต่หน้าสารบัญไปจนถึงรายการอ้างอิงเพิ่มเติม(Notes) อย่างไรก็ตามการเทียบเคียงผลการนับคำเช่น Muslim(s) และ Islamic กับฉบับที่เป็นทางการซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบัน พบว่าไม่มี ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ เพราะใช้ลดลงไปแค่อย่างละ 1 ครั้งเท่านั้น

นอกจากนี้ยังใช้คำว่า "หัวรุนแรง" คือ radical ทั้งหมด 23 ครั้ง ทุกครั้งเป็นการใช้กับคำหรือบริบทที่เกี่ยวข้องกับอิสลาม/มุสลิม เช่น "radical Middle Easterners," "radical Islamist," "radical Muslims," "radical beliefs," "radical cleric," "radical imam," รวมทั้ง "radical fundamentalist" ที่ใช้ถึง 7 ครั้ง และส่วนใหญ่จะใช้กับบินลาติน ซึ่งถูกกล่าวถึงทั้งหมดกว่า 1000 ครั้ง (Ladin = 945, Ladin's = 196) ในขณะที่อัลกออิดะห์ถูกพาดพิงทั้งหมด 734 ครั้ง

ส่วนคำว่า "หัว(อนักรัศ)รุนแรง" ในรูปของคำศัพท์ fundamentalist(s) หรือ fundamentalism ถูกใช้ทั้งหมด 25 ครั้ง คำว่า extremist(s) หรือ extremism ถูกใช้รวม 108 ครั้ง มีการใช้คำว่า Jihad(s') 92 ครั้ง Jihadist 21 ครั้ง Mujahideen 24 ครั้ง และ Mujahid 4 ครั้ง

ในขณะที่คำที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย คือ terror, terrorist, terrorism ถูกใช้ทั้งหมด 39, 432 และ 356 ครั้ง ตามลำดับ

"ความรุนแรง" ในฐานะคุณศัพท์คือ violent ถูกใช้ 23 ครั้ง และ violence อีก 9 ครั้ง

ที่น่าสังเกตคือ แม้จะมีการใช้คำว่า "มุสลิมหัวรุนแรง (radical Muslims)" อยู่ 1 ครั้ง และเลี่ยงไปใช้คำว่า fundamentalist กับกริยาบริบทเชื่อมโยงในการสื่อความแง่ลบแทนหลายครั้ง แต่ไม่มีการใช้คำว่า "ผู้ก่อการร้ายมุสลิม (Muslim terrorist)" ในรายงานเลยแม้แต่ครั้งเดียว

การที่มีคำว่า "มุสลิมหัวรุนแรง" เพียง 1 ครั้ง และไม่ปรากฏว่ามีการใช้คำเช่น "ผู้ก่อการร้ายมุสลิม" ในรายงานเลยนั้น ไม่ได้เป็นสิ่งบ่งบอกนัยทางบวกต่ออิสลามหรือมุสลิมแต่อย่างใด เพราะถึงแม้ลีเรียกขานแบบตีตราเช่นนี้จะสื่อแสดงอคติและไม่เป็นที่พึงปรารถนาสำหรับมุสลิม เนื่องจากผู้ก่อการร้ายที่นับถือศาสนาอื่น ไม่เคยได้รับการปฏิบัติในแบบเดียวกัน แต่อย่างน้อยการตีตรานี้ก็ยังแสดงให้เห็นว่าเป็นการประณามที่กลุ่มหรือตัวบุคคลไม่ใช่ศาสนา ต่างจากคำว่า Islamist terrorist/ terrorism ที่ใช้ถึง 26 ครั้ง และแสดงนัยแห่งการโจมตีที่ตัวศาสนาชัดเจน

เนื่องเพราะลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งของอิสลาม คือการมีชื่อเรียกผู้ที่มีศรัทธาในศาสนาว่า มุสลิม ความแตกต่างนี้อาจสร้างความสับสนให้กับบางคนเพราะไม่ได้เรียกชื่อคนในศาสนาตามชื่อของศาสนาเหมือนเช่น ผู้ที่นับถือศาสนาคริสต์ เรียกชาวคริสต์ ผู้ที่นับถือศาสนาฮินดู เรียกชาวฮินดู ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ เรียกชาวพุทธ ผู้ที่นับถือศาสนาอื่นใด เรียกชาวอื่นใด ฯลฯ แต่ความสับสนเรื่องนี้ไม่อาจนำมาใช้เป็นข้ออ้างกับคณะกรรมการ 9/11 ซึ่งรู้จักความแตกต่างของคำเหล่านี้ดี เพราะใช้คำว่า "มุสลิม" ในรายงานถึง 146 ครั้ง ใช้คำว่า "อิสลาม" 46 ครั้ง แต่ใช้คำว่า "เยี่ยง/แบบอิสลาม (Islamic)" สูงถึง 142 ครั้ง และ "ผู้นิยมอิสลาม (Islamist/Islamism)" อีก 80 ครั้ง

การใช้คำว่า “เยี่ยง/แบบอิสลาม” หรือ “นิยม/ฝักใฝ่อิสลาม” รวมกัน 222 ครั้งของ คณะกรรมการ 9/11 ซึ่งต่างมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชนชั้นผู้บริหารของประเทศมหาอำนาจ อย่างสหรัฐอเมริกาเช่นนี้ ควรค่าแก่การพิเคราะห์พิจารณาอย่างยิ่ง เพราะการใช้คำเหล่านี้ในบริบท ของการรายงานเรื่องการก่อการร้ายครั้งอุกฉกรรจ์นี้ ไม่เพียงส่งเสริมให้เกิดมุมมองหรือภาพลักษณ์ แง่ลบต่อศาสนาอิสลาม หากยังสะท้อนให้เห็นด้วยว่า “ผู้พูด” เชื่อว่าตนรู้จักอิสลามดีว่าคืออะไร และเป็นเยี่ยงไร รู้จักดีพอที่จะบอกได้ว่า “เยี่ยงนี้” คือ “อิสลาม” หรือต้อง “แบบนี้” จึงเป็น “อิสลาม” โดยที่ไม่มีที่ใดเลยในรายงานที่จะบ่งแสดงว่าได้เคยเปิดกว้าง “รับฟัง” ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ อิสลามจากมุสลิมหรือนักวิชาการอิสระผู้ได้ชื่อว่ามีความรู้ความเชี่ยวชาญเรื่องอิสลาม การมอง “อิสลาม” จึงมองจาก “จุดยืน” ของตัวเองเป็นหลัก เป็นมุมมองแบบ “ปิด” ที่สะท้อนให้เห็นโลกทัศน์แห่งความทรงจำหรือทัศนคติที่มีต่ออิสลามว่าเป็น “ศัตรู” อย่างชัดเจน และเป็นมุมมองที่แทบไม่ต่างจากท่าทีการมอง “ผู้อื่น” ของชาวตะวันตกในยุคอดีต ดังนั้น การไม่ใช้คำว่า “ผู้ก่อการร้ายมุสลิม” ในรายงาน แต่เลือกใช้คำที่เกี่ยวข้องกับ “อิสลาม” โดยตรง เช่น “ผู้ก่อการร้าย(ที่นิยม)อิสลาม” จึงไม่เพียงมีนัยแห่งการโจมตีอิสลามและเชื่อมโยง “การก่อการร้าย” ให้เป็นเรื่องของศาสนา หรือเนื่องจากคำสอนของศาสนา หากยังเป็นการส่งผ่านอคติความเชื่อส่วนตัวเข้าสู่ห้วงความทรงจำของสังคม ผ่านกรอบการเขียนที่กำหนดแห่งที่ของ “ผู้อื่น” ไว้แล้ว ทั้งในรูปของการใช้ภาษา การคัดสรรและจัดลำดับข้อมูล ตลอดจนความถี่ของการใช้คำ

3.2 บริบทสงครามอิรัก

เหตุการณ์ 11 กันยายน ไม่เพียงเป็นใบเบิกทางสู่ “การทำสงครามต่อต้านการก่อการร้าย (war on terrorism)” ที่มีส่วนอย่างมากในการสร้างความชอบธรรมให้กับการเพิ่มงบประมาณรายจ่ายด้านการ “ป้องกัน” และ “ความมั่นคง” จำนวนมหาศาล หากยังนำไปสู่การออกกฎหมาย “ต่อต้านการก่อการร้าย (anti-terrorism)” ที่ตอบสนองการใช้อำนาจของคนบางกลุ่มในกระทรวงการยุติธรรมสหรัฐฯ และเป็นแม่แบบการออกกฎหมายลักษณะเดียวกันในอีกหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย

นับจากเริ่มทำ “สงครามต่อต้านการก่อการร้าย” ไปกว่า 6 เดือน ท่ามกลางการควานหาหลักฐานสำคัญเกี่ยวกับกรณี 9/11 ที่ยังคงหาได้ยาก ดังปรากฏในคำแถลงเมื่อวันที่ 29 เมษายน 2002 ของผู้อำนวยการหน่วยสอบสวนกลาง (FBI) ขณะนั้น คือ Robert S. Mueller III ที่ได้ระบุว่า “จากการสืบสวน เรายังไม่พบเอกสารสักแผ่น ไม่ว่าจะในสหรัฐอเมริกา หรือ คลังข้อมูลต่างๆทั้งใน

อัฟกานิสถานและที่อื่น—ที่จะบ่งบอกถึงแผนการโจมตีเมื่อวันที่ 11 กันยายน⁶⁴ แต่ประธานาธิบดี บุช ก็ยังคงเดินหน้าวางแผนใช้ข้ออ้างเรื่องสงครามต่อต้านการก่อการร้าย และ การมีอาวุธทำลายล้างสูง(WMD) เพื่อเตรียมทำสงครามบุกอิรักตามเจตนารมณ์ที่ประกาศไว้ตั้งแต่การประชุมสภาความมั่นคงแห่งชาติ(National Security Council หรือ NSC) สมัยแรกในวันที่ 30 มกราคม 2001⁶⁵ เจตนารมณ์ที่เป็นการสืบสานแนวนโยบายต่ออิรักที่วางไว้ตั้งแต่ก่อนได้รับการเลือกตั้ง

ประมาณต้นเดือนกันยายน ค.ศ 2000 จอร์จ ดับเบิลยู บุช ผู้ว่าการมลรัฐเท็กซัส ได้แสดงวิสัยทัศน์ด้านการพลังงานและแนวนโยบายต่างประเทศสหรัฐฯต่ออิรักและน้ำมันไว้ใน A Vision for America⁶⁶ ว่า “ ในขณะที่อิทธิพลของสหรัฐฯในอ่าวเปอร์เซียลดลง อิทธิพลของอิรักในฐานะผู้ส่งออกน้ำมันสหรัฐฯและตลาดโลกได้เพิ่มสูงขึ้น ผู้ส่งออกน้ำมันสหรัฐฯที่มีอัตราการเติบโตรวดเร็วที่สุดตอนนี้ก็คืออิรัก . . . ในขณะที่กำลังการผลิตสำรองเริ่มติดเพดาน อิรักกำลังมุ่งหน้าไปสู่ตำแหน่งที่จะกลายเป็น ‘ผู้ผลิตที่เป็นตัวแปร’ สำคัญ สามารถส่งผลกระทบต่อควบคุมจัดการตลาดโลกแต่ผู้เดียวได้ . . . บางที อย่างเป็นทางการที่สุดก็คือ ชัดดีม ฮุสเซนกำลังทำการขู่ว่าจะลดปริมาณการผลิตลง”

และภายใน 10 วันแรกของการเข้ารับตำแหน่งประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช ก็ตั้งคณะทำงานควบคุมดูแลสถานการณ์น้ำมันภายใต้การกำกับของรองประธานาธิบดี ดิก เชนีย์ ขึ้น⁶⁷ และจากเอกสารของคณะทำงานด้านพลังงานของเชนีย์⁶⁸ (Cheney's Energy Task Force) ที่ได้รับการเปิดเผยภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารสหรัฐฯ(FOIA)จำนวน 7 รายการนั้น เป็นเอกสารเกี่ยวกับน้ำมันในสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ และ ซาอุดีอาระเบียประเทศละ 2 รายการ อีก 3 รายการเป็น

⁶⁴ Eric Lichtblau and Josh Meyer, “Details of Sept. 11 Plot Elude U.S. Investigators Terrorism,” Los Angeles Times (30 April 2002).

⁶⁵ Paul O'Neill in Ron Suskind, The Price of Loyalty: George W. Bush, the White House, and the Education of Paul O'Neill (NY: Simon & Schuster, 2004).

⁶⁶ George W. Bush, “Vision for America,”
<<http://web.archive.org/web/20001201192900/www.georgebush.com/issues/index.html>>;
<<http://web.archive.org/web/20001217123500/www.georgebush.com/issues/energy.html>>.

⁶⁷ George W. Bush, “Remarks by the President at Energy Policy Meeting,” Office of the Press Secretary (29 January 2001).

⁶⁸ “Maps and Charts of Iraqi Oilfields,” Judicial Watch (17 July 2003).

เอกสารเกี่ยวกับแหล่งน้ำมันในอิรัก โดยที่หนึ่งในนั้นคือเอกสารชื่อ Foreign Suitors for Iraqi Oilfield Contracts ลงวันที่ 5 มีนาคม 2001 คือข้อมูลชื่อและสถานภาพการเจรจาของบริษัทน้ำมันต่างชาติในอิรัก ส่วนข้อมูลของคณะทำงานอิสระภายใต้การดูแลของ James A. Baker III ที่ส่งต่อให้กับคณะทำงานของเซเนียร์อีกทอดหนึ่ง ก็ระบุถึง ชัดตัม ฮุสเซน ว่ามีท่าทีชัดว่าจะใช้น้ำมันเป็นอาวุธและใช้โครงการส่งออกของตัวเองเข้าควบคุมตลาดน้ำมัน ซึ่งจะเพิ่มพูนภาพลักษณ์ในฐานะผู้นำอาหรับที่สนับสนุนการต่อต้านอิสราเอลของชาวปาเลสไตน์ของเขาให้เด่นชัดขึ้น จนอาจกดดันให้เกิดการยกเลิกมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจได้ ดังนั้น “สหรัฐฯจึงควรทบทวนนโยบายต่างประเทศต่ออิรักในทันที ทั้งเรื่องอาหาร พลังงาน เศรษฐกิจ และการประเมินทางการเมือง/การทูต”⁶⁹

ในช่วงเวลาเดียวกัน ทางกองทัพสหรัฐฯก็เริ่มขยายบทบาทเป็นผู้ปกป้องผลประโยชน์ด้านการพลังงานของชาติ และคงไว้ซึ่งการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรธรรมชาติในภูมิภาคอ่าวเปอร์เซียโดยไม่ขาดตอน ซึ่งตามคำแถลงของนายพล Tommy Franks นั้น “. . . หนึ่งในความรับผิดชอบของเรา หรือที่ถูก วัตถุประสงค์ประการหนึ่งของเราก็คือ การคงไว้ซึ่งการเข้าถึงแหล่งทรัพยากรพลังงานธรรมชาติไปพร้อมกับอำนาจไว้ซึ่งการเข้าถึงตลาดต่างๆในภูมิภาค . . . ที่มีผู้คุกคามสันติภาพหลัก คืออิรัก”⁷⁰

หลังเกิดเหตุ 9/11 ไม่นานสหรัฐฯก็ประกาศออกมาทันทีว่า อิรักภายใต้การปกครองของ ชัดตัม ฮุสเซน อาจมีส่วนพัวพันหรืออยู่เบื้องหลังอัลกออิดะฮ์ จากนั้นประธานาธิบดี จอร์จ ดับเบิลยู บุช ก็เริ่มหาแนวร่วมถอดถอนชัดตัมจากกลุ่มผู้ลี้ภัยชาวอิรัก และให้การสนับสนุนด้านอาวุธกับกลุ่มต่อต้านทั่วอิรัก โดยเฉพาะ 3 กลุ่มการเมืองหลักคือชาวเคิร์ดทางภาคเหนือ ชาวซุนหนี่ทั้งในและรอบๆแบกแดด และชาวชีอะฮ์ทางภาคใต้ พร้อมทั้งมีคำสั่งให้ CIA และผู้บัญชาการทหารระดับสูง ร่างรายละเอียดแผนปฏิบัติการทางทหารที่สามารถเริ่มต้นได้ภายในเวลาไม่กี่เดือนขึ้นมา ทั้งนี้โดยคาดหวังให้การปฏิเสธคำขอตรวจสอบอาวุธทำลายล้างสูงจากอิรัก เป็นข้ออ้างโจมตีเพื่อ

⁶⁹ The Council on Foreign Relations, Strategic Energy Policy Challenges for the 21st Century (NY: The Council on Foreign Relations, 2001).

⁷⁰ Jim Garamone, “Franks Lists Threats Facing Central Command,” American Forces Information Service (13 April 2001).

ถอดถอนซัดดัม ฮุสเซน ดังนั้นในช่วงปลายเดือนพฤศจิกายน 2001 สหรัฐฯ จึงหยุดพูดเรื่องอิรัก
เชื่อมโยงกับ 9/11 แล้วหันมาประโคมเรื่องโครงการอาวุธของอิรักแทน⁷¹

ทั้งนี้ การใช้ข้ออ้างเรื่องสะสมอาวุธเพื่อถอดถอนซัดดัม ฮุสเซน ได้เริ่มมาตั้งแต่เดือน
พฤษภาคม 1991 เมื่ออดีตประธานาธิบดี George H. W. Bush ลงนามในเอกสารลับ "lethal
finding" อนุมัติงบประมาณ 1 ล้านดอลลาร์ให้ CIA "สร้างเงื่อนไขเพื่อถอดถอนซัดดัม ฮุสเซน ออก
จากอำนาจ (create the conditions for removal of Saddam Hussein from power)" ซึ่ง CIA ก็
ดำเนินงานตามนโยบายทางหนึ่งด้วยการทำสัญญาว่าจ้าง Rendom Group บริษัทอเมริกันใน
อังกฤษ สร้างกระแสการเคลื่อนไหวต่อต้านอิรักขึ้นจากรอบนอก Rendom Group จึงเริ่มวางกรอบ
การขึ้นนำและสร้างความรู้สึกต่อต้านอิรักขึ้นในระดับการเมืองโลก ด้วยการมอบข้อมูลเกี่ยวกับการ
ทารุณกรรมชาวอิรักโดยรัฐบาลซัดดัม ฮุสเซนให้กับนักข่าวอังกฤษ⁷² ส่วนอีกทางคือการสร้างแรง
ต้านขึ้นภายในอิรัก CIA ซึ่งอาศัยร่วมเงาของคณะกรรมการตรวจสอบอาวุธแห่งสหประชาชาติ
(United Nations Special Commission หรือ UNSCOM) ปฏิบัติงานอยู่ในอิรัก ก็ได้ตั้งทีม
ปฏิบัติการที่รู้จักกันในนาม "Iraq Operations Group" ขึ้นภายใน Directorate of Operations
ของตน ดำเนินการปล่อยข่าวลือและหาแนวร่วมจากกลุ่มต่อต้านต่างๆ⁷³

และเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2002 Richard Dearlove ซึ่งในขณะนั้นดำรงตำแหน่ง
หัวหน้าหน่วยสืบราชการลับของอังกฤษหรือ MI-6 (เทียบเท่ากับ CIA ของสหรัฐอเมริกา) ได้เขียน
รายงานสรุปผลการประชุม(ว่าด้วยเรื่องแผนการทำสงครามกับอิรักของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช)ที่
กรุงวอชิงตันดีซี ส่งให้กับนายกรัฐมนตรี Tony Blair และเจ้าหน้าที่ระดับสูงด้านความมั่นคง
แห่งชาติของอังกฤษ แต่บันทึกการประชุมซึ่งต่อมาผู้รู้จักกันในนาม the Downing Street Memo ได้
รั่วถึงมือหนังสือพิมพ์เดอะซันเดย์ไทมส์(The Sunday Times) ผู้ตีพิมพ์รายงานการประชุมดังกล่าว
ลงในฉบับ วันที่ 1 พฤษภาคม 2005⁷⁴ โดยที่นายกรัฐมนตรี Tony Blair ไม่ได้ออกมาโต้แย้งใดๆต่อ

⁷¹ Peter Beaumont, Ed Vulliamy and Paul Beaver, "Secret US Plan for Iraq War," The Observer (2 December 2001).

⁷² Jane Mayer, "The Manipulator," The New Yorker (7 June 2004).

⁷³ Scott Ritter, Iraq Confidential: The Untold Story of the Intelligence Conspiracy to Undermine the UN and Overthrow Saddam Hussein (NY: Nation Books, 2005), p. 128.

⁷⁴ "The secret Downing Street Memo," The Sunday Times (1 May 2005).

ความแท้จริงของเอกสารดังกล่าว กระทั่งในการพบปะกับสื่อมวลชนพร้อมกับประธานาธิบดีบุช เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2005 ผู้นำทั้ง 2 แม้จะพยายามลดความน่าเชื่อถือของบันทึกลง แต่ก็ไม่ได้ ปฏิเสธทั้งด้านความแท้จริงของบันทึกลงและความถูกต้องของการประชุม

บันทึกลง Downing Street แสดงให้เห็นถึงการตกลงใจร่วมกันบุกอิรักของรัฐบาล 2 ประเทศคือ สหรัฐอเมริกา และอังกฤษ ว่าเป็นแผนการที่วางไว้ล่วงหน้าแล้วไม่ต่ำกว่า 8 เดือน และการนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะมนตรีความมั่นคง ก็เป็นเพียงการทำ "พอเป็นพิธี" เพื่อให้มี ที่ทางของการอ้างอิงระเบียบปฏิบัติสากลเท่านั้น เพราะ "ตอนนี้ปฏิบัติการทางทหารเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ บุชต้องการใช้ปฏิบัติการทางทหารโค่นล้มซัดดัม ด้วยข้ออ้างเรื่องการก่อการร้ายและ WMD แต่งานข่าวกรองและข้อเท็จจริง จะถูกกำหนดไว้รองรับนโยบาย ส่วนสำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ(NSC) ไม่มีความอดทนต่อกระบวนการของสหประชาชาติ และไม่กระตือรือร้นที่จะตีพิมพ์ ข้อมูลประวัติการปกครองของอิรัก โดยที่มีการพูดถึงเรื่องผลพวงภายหลังการใช้ปฏิบัติการทางทหารกันแค่เพียงเล็กน้อย"⁷⁵

การเปิดเผยบันทึกลง Downing Street ในปี 2005 แม้จะสลายไปสำหรับความสูญเสียที่เกิดขึ้นในอิรัก เพราะประธานาธิบดีบุช ไม่รอฟังมติการพิจารณารอบ 2 ของคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ ก็ประกาศในวันที่ 17 มีนาคม 2003 ว่า "ซัดดัม ฮุสเซนและลูกชายจะต้องออกให้พ้นอิรักภายใน 48 ชั่วโมง หากไม่แล้วจะต้องเกิดการปะทะทางทหารขึ้นตามเวลาที่เราเลือก (Saddam Hussein and his sons must leave Iraq within 48 hours. Their refusal to do so will result in military conflict, commence at a time of our choosing)"⁷⁶ แล้วทั้งสหรัฐฯและอังกฤษก็เริ่มบุกอิรักทันทีในวันที่ 19 มีนาคม แต่อย่างน้อยข้อมูลในบันทึกลงก็ช่วยยืนยันความถูกต้องของข่าวการวางแผนบุกอิรักในอดีตทั้งหมด และทำให้เห็นภาพการ "สร้างข้อเท็จจริงและใช้ข้อมูลของหน่วยข่าวกรองมารองรับนโยบาย" ในวาทกรรมการทำสงครามของประธานาธิบดีบุชและคณะตลอดเวลาที่ผ่านมาได้ชัดเจน

⁷⁵ The Downing Street Memo ดูสำเนาบันทึกลง ตามที่ตีพิมพ์ในเดอะซันเดย์ไทมส์ ได้ในภาคผนวก ค

⁷⁶ George W. Bush, "President Says Saddam Hussein Must Leave Iraq Within 48 Hours," Office of the Press Secretary (17 March 2003).

ตารางที่ 2

เปรียบเทียบข้อมูล Downing Street Memo กับ วาทกรรมประธานาธิบดีบุชและพวกในวาระต่างๆ

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
<p>“ตอนนี้ปฏิบัติการทางทหารเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ บุชต้องการใช้ปฏิบัติการทางทหารโค่นล้ม ซัดดัม ด้วยข้ออ้างเรื่องการก่อการร้ายและ WMD (Military action was now seen as inevitable. Bush wanted to remove Saddam, through military action, justified by the conjunction of terrorism and WMD.)”</p>	<p>“เรากำลังทุกอย่างที่ทำได้เพื่อเลี่ยงการทำสงครามในอิรัก แต่ถ้าซัดดัมไม่ยอมวางอาวุธโดยสงบ เขาก็จะถูกปลดอาวุธด้วยกำลัง (We are doing everything we can to avoid war in Iraq. But if Saddam Hussein does not disarm peacefully, he will be disarmed by force.)”⁷⁷</p>
<p>“ยังไม่มีมติที่แน่ชัด แต่เขาคิดว่าเวลาที่น่าจะเริ่มปฏิบัติการทางทหารก็คือ มกราคม ซึ่งจะเป็นช่วงเวลา 30 วันก่อนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาสหรัฐ (No decisions had been taken, but he thought the most likely timing in US minds for military action to begin was January, with the timeline beginning 30 days before the US Congressional elections.)”</p>	<p>“คิดว่านั้นเป็นการสันนิษฐานว่าคงมีแผนการทำสงครามแบบฉุกเฉินอยู่ ก็อย่างที่บอก ยังไม่มีกำหนดเวลาในเรื่องนี้ (I think that that presumes there's some kind of imminent war plan. As I said, I have no timetable.)”⁷⁸</p>

⁷⁷ George W. Bush, “Radio Address,” Office of the Press Secretary (8 March 2003).

⁷⁸ George W. Bush, “Remarks while golfing in Texas,” Office of the Press Secretary (10 August 2002).

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
<p>“แต่งงานข่าวกรองและข้อเท็จจริง จะถูกกำหนดไว้รองรับนโยบาย (But the intelligence and facts were being fixed around the policy.)”</p>	<p>“ข้อมูลจากหน่วยข่าวกรองที่นี้และของรัฐบาลอื่นบ่งชี้ว่าอิรักยังคงมีอาวุธร้ายแรงในครอบครอง รัฐบาลอิรักได้ใช้ WMD กับชาวอิรักและประเทศเพื่อนบ้านมาแล้วรัฐบาลอิรักเคยกระทำการนุ่บปามกำวร้ายในตะวันออกกลาง มีความฝังใจเกลียดอเมริกากับมิตรของเรา และยังอุ้ดหนุ่ น ฝีกฝนและให้ที่หลบซ่อนกับผู้ก่อการร้ายต่างๆ รวมถึงอัลกออิดะฮ์ด้วย (Intelligence gathered by this and other governments leaves no doubt that the Iraq regime continues to possess and conceal some of the most lethal weapons ever devised. This regime has already used weapons of mass destruction against Iraq's neighbors and Iraq's people. The regime has a history of reckless aggression in the Middle East. It has a deep hatred of America and our friends. And it has aided, trained and harbored terrorists, including operatives of Qaeda.)” ⁷⁹</p> <p>“ฉันอยากมุ่งสนใจแต่สิ่งซึ่งพวกคุณทำที่นี้[...] สงครามนี้วิ่งเข้าหาเรา ไม่ใช่กลับกัน</p>

⁷⁹ George W. Bush, Remarks on 17 March 2003.

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
	(I want to keep focused on what you are doing here. [...] This war came to us, not the other way around.)” ⁸⁰
<p>“สำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ (NSC) ไม่มี ความอดทนต่อกระบวนการของสหประชาชาติ และไม่กระตือรือร้นที่จะจัดพิมพ์ข้อมูลประวัติ การปกครองของอิรัก (The NSC had no patience with the UN route, and no enthusiasm for publishing material on the Iraqi regime's record.)”</p> <p>“เขาตั้งไว้ว่าหลายฝ่ายในสหรัฐไม่คิดว่าการก้าว ไปในเส้นทางสุดท้ายนี้จะเป็นการกระทำที่ คู้มค่า (He cautioned that many in the US did not think it worth going down the ultimatum route.)”</p>	<p>“ผมไม่ชอบสงคราม ... จึงเริ่มต้นด้วยการ ประสานเรื่องนี้กับสหประชาชาติตั้งแต่วันที่ 12 กันยายน 2002 ดังนั้นในอีกหลายเดือนต่อมา เราจึงขอมติ 1441 จากสหประชาชาติ ... เรา ยังไม่ได้ตกลงใจเรื่องปฏิบัติการทางการทหาร หวังอย่างยิ่งว่าจะจัดการเรื่องนี้ได้อย่างสันติ (I don't like war. [...] That's why I first went to the United Nations to begin with, on September the 12th, 2002, to address this issue as forthrightly as I knew how. That's why, months later, we went to the Security Council to get another resolution, called 1441 . . . I've not made up our mind about military action. [sic] Hopefully, this can be done peacefully . . .)”⁸¹</p> <p>“อเมริกาพยายามจะทำงานร่วมกับ UN เรื่อง การรับมือภัยคุกคามนี้ เพราะเราต้องการแก้</p>

⁸⁰ “Rice Makes Surprise Visit to Iraq,” CNN (15 May 2005).

⁸¹ George W. Bush, “White House Press Conference,” Office of the Press Secretary (6 March 2003).

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
	<p>ปัญหาด้วยสันติวิธี เราเชื่อมั่นในภารกิจของสหประชาชาติ (America tried to work with the United Nations to address this threat because we wanted to resolve the issue peacefully. We believe in the mission of the United Nations.)”⁸²</p>
<p>“ที่วอชิงตันมีการพูดถึงเรื่องผลพวงภายหลังการใช้ปฏิบัติการทางทหารกันเล็กน้อย (There was little discussion in Washington of the aftermath after military action)”</p>	<p>“กรณีที่ต้องใช้กำลังทหาร ก็แค่ชั่วคราวและเป็นไปเพื่อให้เกิดความมั่นคง เพื่อกำจัด WMD ส่งเสริมด้านมนุษยธรรม และสร้างเงื่อนไขที่จำเป็นต่อการฟื้นฟูอิรัก (Any military presence, should it be necessary, will be temporary and intended to promote security and elimination of weapons of mass destruction, the delivery of humanitarian aid; and the conditions for the reconstruction of Iraq.)”⁸³</p> <p>“ผมไม่คิดว่าจะมีใครที่อยากจะทุ่มเงินอีก 30 พันล้านเหรียญเพื่อจะอยู่ที่นั่นอีก 12 ปี (I can't imagine anyone here wanting to spend another \$30 billion to be there for another</p>

⁸² George W. Bush, Remarks on March 17, 2003.

⁸³ The White House, “Statement of the Atlantic Summit,” Office of the Press Secretary (16 March 2003).

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
	<p>12 years.)”⁸⁴</p> <p>“โอกาสที่สหรัฐจะชนะสงครามและเกิดความไม่สงบขึ้นในอิรักนั้นสูงมาก . . . [โดยที่ไม่ต้องทุ่มเทความพยายาม ‘มากมาย’ ในการเตรียมตัวยึดครองอิรัก] สหรัฐอาจต้องเผชิญกับโลกที่แตกต่างโดยสิ้นเชิงในอีกไม่กี่ปีข้างหน้า โลกซึ่งภัยคุกคามจากซัดดัม ฮุสเซน เปรียบประดุจเงาอันลางเลือนของปัญหาใหม่ที่อเมริกาเป็นผู้สร้างขึ้นเอง (The possibility of the United States winning the war and losing the peace in Iraq is real and serious . . . [Without an ‘overwhelming’ effort to prepare for the U.S. occupation of Iraq] the United States may find itself in a radically different world over the next few years, a world in which the threat of Saddam Hussein seems like a pale shadow of new problems of America’s own making.)”⁸⁵</p>

⁸⁴ Paul D. Wolfowitz’s testimony before a House subcommittee on 28 February 2003 in Walter Pincus, “Memo: U.S. Lacked Full Postwar Iraq Plan,” The Washington Post (12 June 2005), p. A01.

⁸⁵ Army War College Report in February 2003 in “Postwar Planning for Iraq ‘Ignored,’” The Philadelphia Inquirer (17 October 2004).

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
	<p>“คุณกำลังจะเจอกับการต่อต้านอย่างรุนแรง ความคิดที่ว่าทุกคนจะเข้าร่วมด้วยนั้นเพื่อพวกเขาไม่มีใครแยแส (You are going to get serious resistance. This idea that everyone will join you is baloney. But it was dismissed.)”⁸⁶</p>
<p>“บุชได้ตกลงใจแล้วว่าจะใช้ปฏิบัติการทางทหาร แต่ยังไม่ได้ตัดสินใจในเรื่องเวลา เงื่อนไขของเรื่องนี้ยังบางเบา เพราะขัดดัมไม่ได้คุกคามเพื่อนบ้าน และศักยภาพด้าน WMD ของเขาก็น้อยกว่าทั้งของลิเบีย เกาหลีเหนือ หรือกระทั่งอิหร่าน (Bush had made up his mind to take military action, even if the timing was not yet decided. But the case was thin. Saddam was not threatening his neighbours, and his WMD capability was less than that of Libya, North Korea or Iran.)”</p>	<p>“ท่านประธานาธิบดียังไม่ได้ตัดสินใจเกี่ยวกับขั้นตอนต่อไป แต่แน่นอนว่าเรา仍将พูดคุยกับทาง UN เกี่ยวกับกระบวนการตรวจสอบ (The President has made no decisions about what the next step will be. Clearly, we will continue to talk to the United Nations about the inspection process.)”⁸⁷</p> <p>“นี่เป็นเรื่องเกี่ยวกับการปลดอาวุธ และนี่คือโอกาสสุดท้ายที่ขัดดัม ฮุสเซ็นจะวางอาวุธ ถ้าเขาไม่ยอมทำตามแต่โดยดี สหรัฐฯและมิตรประเทศของเรา ก็เตรียมที่จะดำเนินการด้วยกำลัง และเราจะทำอย่างเฉียบขาด รวดเร็ว และแน่นอน ตามที่ท่านประธานาธิบดีได้เกริ่นไว้แน่นอนว่าท่านประธานาธิบดียังคงแสวงหาทางแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีอยู่ สงครามจะเป็น</p>

⁸⁶ A senior defense official in Army War College Report.

⁸⁷ Ari Fleischer, "White House Press Briefing," Office of the Press Secretary (10 October 2002).

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
	<p>มาตรการสุดท้าย(This is about disarmament and this is a final opportunity for Saddam Hussein to disarm. If he chooses not to do so peacefully, then the United States is prepared to act, with our friends, to do so by force. And we will do so forcefully and swiftly and decisively, as the President has outlined. But the President continues to seek a peaceful resolution. War is a last resort.)”⁸⁸</p> <p>“ตอนนี้พวกเขาต้องแสดงให้เห็นว่า สันติภาพและความมั่นคงคือหนทางอันทรงประสิทธิภาพ ทั้งนี้ด้วยการสนับสนุนให้ซัดดัม ฮุสเซน วางอาวุธโดยทันทีอย่างไม่มีเงื่อนไข เพราะผู้นำเผด็จการของอิรักและบรรดาอาวุธทำลายล้างสูงของเขา คือภัยคุกคามความมั่นคงของชาติเสรี เขาเป็นภัยต่อเพื่อนบ้าน เขาสนับสนุนการก่อการร้าย และเป็นอุปสรรคกีดขวางความก้าวหน้าในภูมิภาคตะวันออกกลาง (And now they must demonstrate that commitment to peace and security is the only effective way, by supporting the immediate and</p>

⁸⁸ Scott McClellan, “White House Press Briefing,” Office of the Press Secretary (12 November 2002).

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
	<p>unconditional disbarment of Saddam Hussein. The dictator of Iraq and his weapons of mass destruction are a threat to the security of free nations. He is a danger to his neighbors. He's a sponsor of terrorism. He's an obstacle to progress in the Middle East.)”⁸⁹</p> <p>“ผมเชื่อ เชื่ออย่างมากว่า เมื่อทุกอย่างลงตัว อเมริกันและชาวโลกก็จะตระหนักว่า ชัดดัม ฮุสเซน มีโครงการ(ผลิต)อาวุธ. . .จุดที่เป็นประเด็นหลักและคำถามสำคัญคือ ชัดดัม ฮุสเซน มีโครงการอาวุธหรือไม่? และคำตอบก็คือ ใช่ อย่างแน่นอนที่สุด เราได้ให้โอกาสเขาอนุญาตให้ผู้ตรวจสอบเข้าไปแล้ว แต่เขาไม่ยอม ดังนั้นเมื่อคำร้องขอไม่เป็นผล เราจึงตัดสินใจร่วมกับชาติอื่น ที่จะถอดเขาออกจากอำนาจ เพื่อให้มั่นใจว่าเขาจะไม่เป็นภัยคุกคามต่อสหรัฐฯ ต่อมิตรของเรา และบรรดาพันธมิตรในภูมิภาค. . .</p> <p>(And I believe, firmly believe, that when it's all said and done, the people of the United States and the world will realize that Saddam Hussein had a weapons program. . . . The larger point is, and the</p>

⁸⁹ George W. Bush, Remarks on 16 March 2003.

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อเท็จจริงจากบันทึกการประชุมลับ	ถ้อยแถลงของรัฐบาลประธานาธิบดีบุช
	<p>fundamental question is, did Saddam Hussein have a weapons program? And the answer is, absolutely. And we gave him a chance to allow the inspectors in, and he wouldn't let them in. And, therefore, after a reasonable request, we decided to remove him from power, along with other nations, so as to make sure he was not a threat to the United States and our friends and allies in the region . . .) " ⁹⁰</p>

สหรัฐฯและมิตรสนิทเช่นอังกฤษ ยกกำลังบุกอิรักด้วยข้ออ้างเรื่องปลดอาวุธและต่อต้านการก่อการร้าย แต่ไม่เพียงไม่พบทั้งอาวุธและความเกี่ยวพันกับการก่อการร้ายตามที่อ้าง หากยังกระตุ้นให้เกิดความรุนแรง การต่อต้าน และการก่อการร้าย ในวงกว้างยิ่งขึ้น และความสูญเสียอันเกิดจากสงครามซึ่งถือเป็น "การก่อการร้ายที่ชอบธรรม" ครั้งนี้ ก็ยังไม่มีที่ท่าว่าจะยุติลง

3.3 9/11 กับบทบาทการสร้างความทรงจำกลุ่มแบบ Islamophobia

การบอกเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเหตุการณ์วันที่ 11 กันยายน(9/11) ในสังคมอเมริกัน ทั้งโดยสื่อกระแสหลักสหรัฐฯ และจากการรายงานของคณะกรรมการ 9/11 ในลักษณะที่กำหนดกรอบการนำเสนอเป็นแบบแผนชัดเจนตั้งแต่ต้น ว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นฝีมือของชาวอาหรับมุสลิม สมาชิกอัลกออิดะฮ์ เครือข่ายก่อการร้ายระดับโลกที่อยู่ภายใต้การบงการของนายอูซามะฮ์ บินลาดีน บุรุษอันตรายที่ถือเป็นภัยคุกคามอันดับหนึ่งต่อ(ผลประโยชน์)สหรัฐอเมริกาและพันธมิตร

⁹⁰ George W. Bush, "White House Press Conference," Office of the Press Secretary (14 July 2003).

ได้ร่วมด้วยช่วยกันเร่งเร้ากระพือความทรงจำกลุ่มแบบ Islamophobia ขึ้นในสังคมทั้งในระดับประเทศ(สหรัฐฯ)และในระดับโลก ภาพลักษณ์ที่บิดเบี้ยวของอิสลาม ภาพความโหดร้ายป่าเถื่อนของมุสลิม และอคติเหมารวมว่ามุสลิม=อาหรับ=อิสลาม ที่เป็นตะกอนทับถมอยู่ในก้นบึ้งความทรงจำของสังคม “ตะวันตก” ก็ได้ถูกปลุกเร้าขึ้นมาตอบสนองความจำเป็นแห่งปัจจุบันอย่างทันทีทันควัน

การเทียบเคียงเหตุการณ์ 9/11 กับเพิร์ลฮาร์เบอร์และเทียบเคียง “สงครามต่อต้านการก่อการร้าย” ว่าคือครุเสด ของประธานาธิบดี บุช สะท้อนให้เห็นว่า บทเรียนหรือบาดแผลความทรงจำของทั้งสองเหตุการณ์ ยังมีที่ทางอยู่ในสังคมอเมริกันและ“ตะวันตก” อย่างชัดเจน และกลไกหรือเครื่องมือที่ทำให้ความทรงจำดังกล่าวดำรงอยู่อย่างมีนัยสำคัญ ก็คือ “สื่อ” หลากหลายรูปแบบที่มีอยู่นั่นเอง

ก่อนที่บันทึกหรือ “ความจริง” บางส่วนจะถูกเปิดเผย(ในปี 1994) ว่าเหตุการณ์ที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ เป็นเพียงหมอกตาหนึ่งของกระบวนการสร้างอำนาจเพื่อแผ่แสนยานุภาพของสหรัฐอเมริกา เหตุการณ์ดังกล่าวก็มีหลักแหล่งชัดเจนอยู่ในความทรงจำกลุ่มของสังคมอเมริกันในฐานะ “ห้วงความทรงจำที่เลวร้าย” แห่งช่วงสงครามดีหรือ Good War⁹¹ มาร่วม 50 ปี และเป็นช่วงเวลาอันเลวร้ายที่อเมริกันชนไม่เคยลืมเลือนนักบินกามิกาเซอชาวญี่ปุ่น ผู้พลีชีพตัวเองเพื่อจู่โจมทำลายชาวอเมริกัน“แบบลอบกัด” โดยหลักฐานหนึ่งที่ตอกย้ำความทรงจำนี้คืออนุสรณ์สถานเรือรบ Arizona ที่สร้างขึ้นเพื่อเตือนอเมริกันและชาวโลกให้รำลึกถึงเหตุการณ์ดังกล่าว⁹² ยังตระหง่านอยู่ที่เพิร์ลฮาร์เบอร์ มลรัฐฮาวาย-อี ของสหรัฐอเมริกา

ในทำนองเดียวกัน กว่าที่ข้อเท็จจริงเรื่องเหตุการณ์ 9/11 จะถูกเปิดเผย สังคมอเมริกัน (และสังคมโลก)ปัจจุบัน ก็ได้ประทับภาพความเลวร้ายของ “อิสลาม และ “มุสลิม” ผนวกเข้าไปในความทรงจำกลุ่มที่ต่อเนื่องมาจากครั้งอดีตและสงครามครุเสด ชนิดที่ยากจะลืมเลือน และอนุสรณ์แห่งความทรงจำต่อเหตุการณ์ที่ยัง“คลุมเครือ” ครั้งนี้ ก็มากมายล้นหลามกว่าในอดีตที่ผ่านมา แต่ “อนุสรณ์”แห่งความทรงจำที่น่าจะยืนยงต่อเนืองที่สุด คืออนุสรณ์ที่อยู่ในรูปของ “สื่อ” ต่างๆ ทั้งหนังสือ/ตำรา หนังสือพิมพ์ วิดีโอเทป และอีกสารพันสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

⁹¹ อเมริกันมองสงครามโลกครั้งที่ 2 เป็นสงครามที่(ส่งผล)ดีต่ออเมริกา จึงถือเป็น Good War และเห็นสงครามเวียดนามที่อเมริกาต้องพ่ายแพ้สูญเสีย เป็นสงครามที่เลวร้ายหรือ Bad War

⁹² ชัยวัฒน์ สถาอานันท์, *อาวุธมีชีวิต ? : แนวคิดเชิงวิพากษ์ว่าด้วยความรุนแรง*, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ: ฟาเดียวกัน, 2549), น. 147.

หากเหตุการณ์ 9/11 คือสิ่งปลุกเร้าและตอกย้ำความทรงจำกลุ่มแบบ Islamophobia สู่อเมริกาแล้ว ความทรงจำดังกล่าวมีที่มาอย่างไรในประวัติศาสตร์ของสังคม “ตะวันตก”?